

התפתחויות ברגולציה פיננסית בישראל

רבעון 3 – 2023

מחלקת רגולציה – נובמבר 2023





תוכן עניינים

4-5	רקע ותקציר עדכונים וחדושים במערכת הפיננסית בישראל
6-8	1. עדכונים בעקבות מלחמת חרבות ברזל
9	2. הגברת התחרות במערכת הפיננסית בישראל
9	2.1 תזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים
9	2.2 קול קורא בנושא הגברת התחרות בפיקדונות הבנקאיים
10-12	3. עדכונים וחדושים רגולטוריים במערכת הפיננסית בישראל
10	3.1 עדכונים וחדושים ברגולציה בתחום הנכסים הדיגיטליים
11	3.2 טיוטת תקנות הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, ייזום תשלום ושירות מידע פיננסי
11	3.3 דוח בנושא השקעות זרות, הסכמי השקעות וסחר – סיכום 2022 בישראל ובעולם
12	3.4 טיוטות תקנות וצווים לנותני שירותי מידע פיננסי
13-23	4. ניהול סיכונים וממשל תאגידי
13	4.1 חוזרים בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל"
15	4.2 דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"
16	4.3 דגשי הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות ודיווח לציבור בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"
16	4.4 טיוטת חוזר להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים
17	4.5 חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכון אשראי
17	4.6 הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר וקובץ שאלות ותשובות נלווה
17	4.7 חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים
18	4.8 חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא נהלים למתן הלוואות לדירור
18	4.9 טיוטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא משלוח הודעות בתקשורת
18	4.10 נוהל בקשה לקבלת תעודה חתומה דיגיטלית דמה למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים
19	4.11 חוזרים והוראות לנותני שירותים פיננסיים מוסדרים
24-25	5. שוק ההון
24	5.1 עדכוני רשות ניירות ערך בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"
25	5.2 אושרה הצעה להקמת קרנות כספיות בעלות שקיפות מוגברת
25	5.3 אזהרה למשקיעים בנוגע לייעוץ השקעות ברשתות חברתיות
25	5.4 הצעה להפיכת מתוכנת הדיווח הגלובאלית IXRBL למחייבת
25	5.5 הבהרת רשות ניירות ערך בנושא הפרשה להספדי אשראי



תוכן עניינים

המשך

26-27

6. הגנת הפרטיות והגנת הצרכן

- 26 6.1 גילוי דעת בנושא איסוף נתוני מיקום של עובדים ועובדות באמצעות אפליקציות ומערכות איכון ברכב
- 26 6.2 מדריך פעולה להתקשרות עם ספקי מיקור חוץ ליישום תקנה 15 לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)
- 27 6.3 טיוטת הנחיה בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות התאגיד לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)

28-29

7. איסור הלבנת הון ומימון טרור

- 28 7.1 דוח הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לשנת 2022
- 28 7.2 טיוטת צו איסור הלבנת הון לחברת תשלומים ויוזם תשלומים בסיסי
- 29 7.3 קריאה לגופים המפוקחים ולציבור להגביר את הערנות לניסיונות מימון טרור בצל המלחמה ומצב החירום
- 29 7.4 מסמך בנושא ממצאי בקורות איכות הדיווחים על פעילות בלתי רגילה המתקבלים מסקטור הנש"פים
- 29 7.5 טיוטת עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא יישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411
- 29 7.6 מסמך עקרונות יסוד להקמת מרשם בעלי שליטה סופיים בתאגידים

30

8. הוראות הדיווח לרשויות רגולטוריות ומועדי היישום

ישראל במלחמה



רבעון III 2023

בנק ישראל עדכן את תחזית הצמיחה לשנים 2023 ו-2024

שינוי ביחס לתחזית הקיימת	תחזית מעודכנת	
-0.7%	2.3%	2023
-0.2%	2.8%	2024

בהנחה של מיקוד החזית בדרום ומתוך הבנה שאי הוודאות גדולה

תוכניות סיוע למשק [בגיבוש]

- דחיות תשלומים (בנקים)
- הקדמת תשלומי המדינה לספקים
- דחיית תשלומים ודיווחים לרשויות
- ביטול ארנונה למפונים
- פיצוי מלא על נזקים למבנים וציוד
- סיוע לנזקים עקיפים (בהתאם למרחק מאזורי האסון)
- דמי אבטלה בגין חל"ת

\$14,000,000,000

היקף הסיוע הצבאי לישראל שהוגש לאישור הקונגרס על-ידי ממשל ביידן

הוכרז מצב מלחמה

לראשונה ממלחמת יום הכיפורים 1973

בנק ישראל הותיר את שיעור הריבית ללא שינוי **4.75%**

עליית שער הדולר מתחילת המלחמה (29.10) **6.0%**

אנשי מילואים גויסו למלחמה **350,000**

הדירוג של ישראל נותר ללא שינוי בשלב זה, אך אופק הדירוג הפך שלילי

AA- S&P Global Ratings

A+ FitchRatings

A1 Moody's



תקציר חידושים ועדכונים מרכזיים

ברבעון זה הופצו עדכונים רבים בעקבות מצב המלחמה שהוכרז בארץ, כאשר רשויות פרסמו עדכונים והתאמות להוראות קיימות. כמו כן, חלו התפתחויות רגולטוריות בזירות החדשנות והתחרות בענף הפיננסי ושוק ההון, זאת לצד הוראות רגולטוריות בתחום ניהול סיכונים, שוק ההון ואיסור הלבנת הון ומימון טרור. ולהלן עיקר ההתפתחויות:

- **עדכונים בעקבות מלחמת "חרבות הברזל" - בנק ישראל, משרד האוצר, הרשות לניירות ערך וגופים נוספים פרסמו הוראות לצורך התאמת הפעילות למצב החירום:** בנק ישראל פרסם מתווים לסייע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות הברזל" | בנק ישראל פרסם התאמות להוראות לניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם השלכות המלחמה וכן עדכן מועדי הגשת דיווחים | הקלות לעסקים קטנים ובינוניים במסגרת הקרן להלוואות בערבות מדינה בעקבות המלחמה | רשות ניירות ערך פרסמה שורה של הקלות בעקבות המלחמה בנושא הגשת דוחות על ידי גופים מפוקחים ותאגידים מדווחים, והקלות זמניות למנהלי תיקים וחברי בורסה בנוגע לזיהוי לקוחות מרוחק.
- **בזירת התחרות במערכת הפיננסית:** תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים יאפשר מתן רישיונות לגופים פיננסיים זרים והצעת משרד האוצר מציע להקמת 'פיקדון ברירת מחדל' במסגרתו יתחרו הבנקים ביניהם מדי חודש על גובה הריבית המוצעת ללקוחות על פיקדון.
- **במגמת החדשנות במערכת הפיננסית:** רשות שוק ההון מקדמת החלת הוראות לעניין העברות בינלאומיות במסגרת פעילות שירות בנכס פיננסי במטבעות וירטואליים | דוח משרד האוצר לעניין השקעות זרות והסכמי הסחר בישראל ובעולם לשנת 2022 | ניסוי מוצלח ב-CBDC בשיתוף בנק ישראל עם הבנק המרכזי בהונג קונג | עדכונים רגולטוריים לנותני שירותי מידע פיננסי.
- **בתחום ניהול הסיכונים וממשל תאגידי:** הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר | טיוטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא משלוח הודעות בתקשורת | טיוטת חוזר להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים | טיוטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים | חוזר בנושא נהלים למתן הלוואות דיוורן | פרסמו הוראות לנותני שירותים פיננסיים בנושא הון ונזילות, ניהול סיכונים וסייבר.
- **בתחום שוק ההון:** רשות ניירות ערך מפרסמת מספר עדכונים והנחיות לגופים המפוקחים בעקבות מלחמת חרבות ברזל | אושרה הצעה להקמת קרנות כספיות בעלות שקיפות מוגברת | אזהרה למשקיעים בנוגע ליעוץ השקעות ברשתות החברתיות | הצעה להפיכת מתכונת הדיווח הגלובאלית IXBRL לחובה | הבהרת רשות ניירות ערך בנושא הפרשה להפסדי אשראי.
- **בתחום הגנת הפרטיות והגנת הצרכן:** גילוי דעת של הרשות להגנת הפרטיות בנושא איסוף נתוני מיקום של עובדים ועובדות באמצעות אפליקציות ומערכות איכון ברכב | הרשות להגנת הפרטיות פרסמה מדריך פעולה להתקשרות עם ספקי מיקור חוץ ותפקיד הדירקטוריון בקיום חובות התאגיד – בהתאם לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).
- **בתחום איסור הלבנת הון:** הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור פרסמה את הדוח השנתי לשנת 2022 | מסמך הרגולטורים בנושא ממצאי בקורות איכות הדיווחים על פעילות בלתי רגילה המתקבלים מסקטור הנש"פים | הרשות לאיסור הלבנת הון מפרסמת קריאה לגופים המפוקחים ולציבור להגביר את הערנות לניסיונות מימון טרור בצל המלחמה ומצב החירום | רשות ניירות ערך פרסמה את טיוטת צו איסור הלבנת הון לחברת תשלומים ויוזם תשלומים בסיס.



עדכונים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

1

תחילה ותחולה	עיקרי העדכון	העדכון	מאסדר
תחילה: 31.10.2023 תחולה: בנקים	ביום 15.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה רוחבי שגובש במטרה להקל על נטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים, כמפורט: קבוצת הלקוחות במעגל הראשון - לקוחות אשר מתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, אזרחים שפוננו מבייתם על ידי גורם מדינתי רשמי, שגויסו למילואים בצו 8, או שהם בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה או לחטופים או לנעדרים. במתווה יידחו תשלומי הלוואות בשלושה מגזרי פעילות (משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי), יתרת חובה בחשבון עו"ש ועמלות. לקבוצה זו הלוואות יידחו ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות כמפורט בחוזר. קבוצת הלקוחות במעגל השני - יתר לקוחות הבנקים יקבלו אפשרות לדחות את ההלוואות למשך 3 חודשים, כאשר התשלומים הנדחים יישאו ריבית שלא תעלה על שיעור הריבית בחוזה ההלוואה והתשלומים יתווספו בסוף תקופת ההלוואה. הדחייה תבוצע ללא חיוב בעמלות.	מתווה בנק ישראל לסייע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל"	בנק ישראל
תחילה: 31.10.2023 תחולה: חברות כרטיסי אשראי	ביום 01.11.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין שנועדו להסדיר המשך מתן הקלות לבנקים ולחברות כרטיסי אשראי לאור מלחמת "חרבות ברזל" על מנת לאפשר למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. הרחבה בפרק ניהול סיכונים	מתווה בנק ישראל לסייע נוסף ללקוחות חברות כרטיסי האשראי בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל"	
תחילה: מיום פרסום החוזר ועד ליום 31.12.2023 תחולה: בנקים.	ביום 22.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 251 לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל", טיוטת החוזר פורסמה בעקבות פרוץ המלחמה והשלכותיה על הכלכלה בישראל. ההתאמות בהוראה זו נועדו לאפשר לתאגידים הבנקאיים ולחברות כרטיסי האשראי גמישות עסקית במטרה להקל על הלקוחות אשר נפגעו במלחמה ולסייע למערכת הבנקאית להתמודד עם אתגרי המצב. בהמשך לכך פורסם תיקון לחוזר שעניינו דחיית מועדי התחילה של הוראות 422, 434, 451-501. הרחבה בפרק ניהול סיכונים	התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה)	
תחילה: 12.10.2023 תחולה: תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי	ביום 12.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר דגשים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", ומטרתו להבטיח כי הבנקים ימשיכו במתן שירותים מקצועיים ללקוחותיהם באופן הולם, וינהלו את מכלול הסיכונים התפעוליים והפיננסיים אשר ייחודיים לתקופה זו. הדגשים שבחוזר עוסקים בשלל היבטים של פעילות התאגיד הבנקאי, כגון אופן ניהול דיוני הדירקטוריון, אופן הערכת ניהול הסיכונים ונושאים נוספים העוסקים בכל הקשור לטיפול בלקוחות ורציפות השירות.	דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	
תחילה: 18.10.2023 תחולה: בנקים וחברות כרטיסי אשראי	ביום 18.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור. דגשים אלו פורסמו בעקבות חוסר הוודאות שנוצר כתוצאה מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" תוך הבנה כי ככל הנראה יהיו לה השלכות על הכלכלה הישראלית. הדגשים עוסקים, בין היתר בהחרגת דוחות בפיגור בעת מלחמה, בחובות בעיתיים ומחיקות חשבונאיות וגילוי לציבור.	דגשי הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות ודיווח לציבור	



עדכונים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

מאסדר	העדכון	עיקרי העדכון	תחילה ותחולה
בנק ישראל	תכנית להקלת האשראי לעסקים קטנים וזעירים בהיקף של עד 10 מיליארד ש"ח שתופעל בגין אשראי שיינתן עד סוף חודש ינואר 2024	במסגרת התוכנית, בנק ישראל יספק למערכת הבנקאית הלוואות מוניטריות (פרטי התוכנית יופצו בחוזר נפרד) לתקופה של שנתיים בריבית משתנה של ריבית בנק ישראל פחות 1.5 נקודות אחוז, כנגד הלוואות שהבנקים יעניקו לעסקים קטנים וזעירים שפדיונם נפגע בשיעור של לפחות 25 אחוזים כתוצאה מהמלחמה, ובתנאי שממוצע הריבית על ההלוואות לאותם עסקים קטנים וזעירים לא יעלה על ריבית פריים. לעניין זה, הפגיעה בפדיון היא של לפחות 25% באחד מהחודשים הקלנדריים אוקטובר/נובמבר/דצמבר או יותר.	תחילה: מיידית ועד לסוף חודש ינואר 2024 תחולה: עסקים קטנים וזעירים
הממונה על שיתוף בנתוני אשראי	הוראה לסימון הערה בדיווח למאגר לאור אירועי מלחמת "חרבות ברזל"	ביום 19.10.2023 פרסם הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הנחיה למקורות המידע (בנקים, חכ"א ומדווחים אחרים) לפיה יש לזהות ולסמן את הנתונים השליליים שידווחו על רקע המצב הביטחוני והשלכותיו על אזרחי המדינה. סימון המידע נועד לאפשר ללשכות האשראי ולנתוני האשראי להבחין בין מידע שלילי שנוצר לפני המלחמה למידע שלילי שנוצר לאחר שפרצה המלחמה.	תחולה: מקורות מידע מסוג נתוני אשראי תחילה: החל מהדיווח לחודש אוקטובר 2023
-	תזכיר חוק יסוד: משק המדינה (הוראת שעה לעניין התקציב לשנת 2024)	ביום 18.10.2023, פרסם משרד האוצר תזכיר לחוק יסוד משק המדינה, על רקע מלחמת "חרבות ברזל", שעניינו דחיית הגשת דוח ההפרשים המשקף תחזיות מעודכנות ביחס לשנת 2024, ואת יתר המועדים הקבועים לביצוע ביחס לביצוע הפעולות לפי התוכנית המאזנת שתוגש וכן לצמצם את חלק מהשלבים. בדברי ההסבר, מפורט כי לא ניתן בעת הזאת לגבש את התמונה הפיסקלית המלאה ביחס לשנת 2024 ולהיקף ההפרשים שיהיו. הדחייה נדרשת על מנת לאפשר לגורמי המקצוע במשרד האוצר לבסס את דוח ההפרשים על נתונים עדכניים ככל הניתן.	-
משרד האוצר	הודעת החשב הכללי על הקלות לעסקים קטנים ובינוניים במסגרת קרן הלוואות בערבות המדינה	ביום 12.10.2023, פרסם החשב הכללי במשרד האוצר שורת הקלות במסגרת הקרן הלוואות בערבות המדינה, זאת במטרה לסייע בהתמודדות עם הקשיים התזרימיים שנובעים בעקבות המלחמה, ועיקרם: דחיית תשלומי קרן הלוואה (גרייט) - תינתן הרשאה לקבל דחייה של תשלומי קרן הלוואה לתקופה של עד שלושה חודשים עבור עסק קטן או בינוני אשר קיבל הלוואה במסגרת הקרן הלוואות בערבות המדינה. התאמת בטוחות - תינתן הרשאה לעסקים לבקש שחרור יחסי של הבטוחה שהועמדה כנגד הלוואה בערבות המדינה ובכך היא תותאם לאחוז שנקבע בהוראת הביצוע. הגשת דוחות כספיים - במידה ועסק מעוניין להגיש בקשה לקבלת הלוואה בערבות המדינה ואין ברשותו דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2022 במועד הבקשה, תינתן הרשאה להגיש מאזן בוחן מלא ודוחות מע"מ לשנת 2022 כחלופה.	כלל ההקלות יהיו בתוקף עד ליום 7.12.2023



עדכונים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

מאסדר	העדכון	עיקרי העדכון	תחילה ותחולה
רשות ניירות ערך	עדכוני רשות ניירות ערך בנושא הגשת דוחות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"	ביום 25.10.2023 פרסמה רשות ניירות ערך מספר עדכונים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", בקשר לגופים המפוקחים על ידה, ואלה עיקרם: (1) הארכת תוקפם של תסקיפי מדף שצפויים לפקוע בתקופה הקרובה בשלושה חודשים נוספים (לחץ לקישור); (2) מתן ארכה למועד הגשת דוחות רבעוניים של תאגידים מורשים וחברות ניהול תיקים (לחץ לקישור); (3) מתן ארכה של חודש למועד פרסום הדוח לרבעון השלישי לשנת 2023 לתאגידים המדווחים (לחץ לקישור); (4) דגשים לתאגידים מדווחים בדבר גילוי על השלכות מלחמת חרבות ברזל (לחץ לקישור); (5) הודעה בנושא ניהול ישיבות דירקטוריון ואסיפות כלליות באמצעי התקשורת (לחץ לקישור).	תחילה: תחולה: תאגידים מדווחים וחברות לניהול תיקים
	הקלות זמניות למנהלי תיקים וחברי בורסה לגבי זיהוי לקוחות בטכנולוגיה המאפשרת זיהוי מרחוק בצל מלחמת "חרבות ברזל" חוזר לחברי בורסה חוזר למנהלי תיקים	רשות ניירות ערך פרסמה הקלות למנהלי תיקים וחברי בורסה בנושא חובותיהם על פי צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חבר בורסה/מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א-2010 בצל מלחמת חרבות ברזל. במסגרת ההקלות החליטה רשות ניירות ערך לתת הקלות זמניות לגבי חובות זיהוי לקוח ושימוש במסמכי מקור לפי חוק איסור הלבנת הון אשר יאפשרו לחברות ניהול תיקים וכן לחברי הבורסה שאינם בנקים לבצע את חובות הזיהוי של הלקוחות, האימות והצהרת נהנה ובעל שליטה, באמצעות טכנולוגיה המאפשרת תקשורת מרחוק.	תחולה: מנהלי תיקים וחברי בורסה שאינם בנקים תחילה: מיידית ועד ליום 16.12.2023 (חברי בורסה), ו-16.12.2023 (מנהלי תיקים).
	דחיית כניסתו לתוקף של התיקון להוראה למנהלי קרנות נאמנות בדבר ניהול השקעות בקרן מחקה	ביום 15.10.2023 החליטה מליאת רשות ניירות ערך על דחייה בת חודשיים לעניין תחילתו של התיקון להוראה למנהלי קרנות נאמנות בדבר ניהול ההשקעות בקרן מחקה, כך שזו תיכנס לתוקף ביום 3.4.2023. הדחייה נועדה לאפשר למנהלי הקרנות ולנאמנים להיערך כנדרש ליישום תיקוני ההוראה.	8 חודשים מיום פרסום ההודעה על התיקון ברשומות
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון	הוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון לשעת חירום - אוקטובר 2023	ביום 23.10.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון פרסמה חוזר ובו שורה של תיקונים להוראות וחוזרים לגופים המוסדיים לנוכח מצב המלחמה והגיוס הנרחב של אנשי המילואים. התיקונים עוסקים במספר רב של הוראות, ובכלל זה בנושאים של מתן שירות ללקוחות, הגשת דיווחים לרשויות, השקעות וכללי ממשל תאגידי.	תחולה: בהתאם לגוף המפוקח בכל הוראה/חוזר תחילה: ביום הפרסום ועד לתום מצב חירום.
	השלכות מלחמת חרבות ברזל על הדוחות הכספיים	ביום 8.11.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון הנחייה למנהלי הגופים המוסדיים ובה דגשים והבהרות לעניין הדוח התקופתי של גופים מוסדיים לרבעון השלישי לשנת 2023, זאת לנוכח מצב המלחמה והשלכותיו האפשריות על הכלכלה בארץ ועל הגופים המוסדיים.	תחולה: גופים מוסדיים תחילה: מיידית
	שאלות ותשובות בנושא חוזר דיווחי אשראי על רקע מלחמת חרבות ברזל	ביום 11.10.2023, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון קובץ שאלות ותשובות בנושא חוזר דיווחי אשראי למפקח, זאת בין היתר לנוכח פניות שהגידו לרשות בקשר לחוסר הבהירות שעלה מדברי ההסבר לחוזר ביחס למועד הדיווח הראשון ועל רקע ההסלמה הביטחונית.	תחולה: בעלי רישיון למתן אשראי תחילה: מיידית



הגברת התחרות במערכת הפיננסית

2

2.1 תזכיר לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

ב-31 באוגוסט, 2023 פרסם משרד האוצר תזכיר לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' 14), התשפ"ג-2023, הכולל, בין היתר, הקלות שיאפשרו מתן רישיון לנותני שירותים פיננסיים זרים הפועלים בארץ בהסתמך על כך שהם מפוקחים במדינה אחרת, מבלי לדרוש מהם עמידה בכל תנאי הרישיון שנקבעו בארץ.

תיקון זה נועד לאפשר גמישות בתנאי הרישיון בהתאם לפעילותו של נותן השירות הזר, על בסיס הרישיון הזר שבו הוא מחזיק, וזאת לצורך הסרת החסמים הקיימים בשוק נותני השירותים הפיננסיים ולעידוד התחרות בשוק. אין מדובר בפטור מקבלת רישיון כנדרש בחוק, אלא בקבלת רישיון מותאם מהמפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים וכן בפיקוח על אותם גופים. נוסף על כך, תזכיר החוק כולל תיקונים נוספים, כגון החרגה של חובת הרישוי מכוח חוק זה, כך שלא תחול על מוסדות לגמילות חסדים (המוסדרים בחקיקה נפרדת), מתן אפשרות למפקח להורות על ביטול או התליית הרישיון בכפוף לבקשת בעל הרישיון והבהרה כי סמכות המפקח בעניין קביעת דרישות הון נוסף על נותני שירותים פיננסיים, אינה נגזרת מהגדרת "הון עצמי" בחוק ואינה כפופה לו. בנוסף, נוסף תיקון לעניין מגבלה המוטלת על התקשרותו של בעל רישיון למתן אשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי בעסקאות עם לוויים, כך שהמגבלה כאמור לא תחול על לוויים בגילאי 18-21, זאת בדומה לגורמים אחרים המעמידים אשראי בישראל ובאופן שעתיד לסייע להגברת התחרות בסקטור זה.

תחולה: נותני שירותים פיננסיים ומוסדות גמילות חסדים.

תחילה: בהתאם להצעה - מיום הפרסום ברשומות.

הצעת החוק עמדה להערות הציבור עד ליום 21.9.2023 (המועד חלף).

[קישור לתזכיר החוק](#)

2.2 קול קורא בנושא הגברת התחרות בפיקדונות הבנקאיים

ביום 06.07.2023 פרסם משרד האוצר קול קורא לקבלת התייחסות ועמדות הציבור בעניין הגברת התחרות בתחום פיקדונות בנקאיים ובפרט בתחום הפיקדונות לטווח קצר. בפרסום צוין כי בעקבות עליית הריבית בחודש אפריל 2022, נרשם גידול משמעותי בתשלומי הריבית של לוויים לבנקים לעומת גידול איטי בתשלומי ריביות מטעם המערכת הבנקאית בגין פיקדונות הציבור.

כמו כן, צוין בפרסום כי מנתוני בנק ישראל עולה כי נכון לחודש מאי 2023 הריבית הממוצעת על פיקדונות למשקי בית לתקופה של עד חודש עמדה על ריבית קבועה בסך 2.04% לעומת ריבית קבועה בסך של 4.35% לתקופה של 6 – 12 חודשים.

בפרסום מוצעת יצירת 'פיקדון ברירת מחדל', שבמסגרתו, יתנהל בתדירות קבועה (למשל, אחת לחודש) הליך תחרות בין הבנקים לגבי הזכות להציע פיקדון ללקוחות (משקי בית) בכל הבנקים. כאשר הפיקדון הזוכה יוצג ללקוחות כל הבנקים באמצעות הבנק בו מתנהל חשבון העו"ש של הלקוח, במטרה להציג ללקוח את הפיקדון הזוכה בזמן אמת כשהלקוח בוחן אפשרויות הפקדה לפיקדון.

[קישור לפרסום](#)



עדכונים וחידושים רגולטוריים במערכת הפיננסית בישראל

3

3.1 עדכונים וחידושים ברגולציה בתחום הנכסים דיגיטליים

קול קורא להחלת הוראות העברה של מטבעות ווירטואליים עד ידי נותני שירות בנכסים ווירטואליים

ביום 19.9.2023, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון קול קורא לקבלת התייחסות הציבור לעניין החלת ההוראות בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2018 העוסקות בהעברה של נכסים ווירטואליים ופרטי הדיווח הנדרשים לשמירה והעברה לצדדים שלישיים.

בפרסום צוין כי לאור בחינת ההשלכות של החלת ההוראות האמורות על נותני שירות בנכס פיננסי המבצעים פעילות במטבעות ווירטואליים, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מבקשת לקבל את עמדת הציבור בנושא ובפרט את עמדת בעלי רישיונות ובעלי עניין אחרים, בקשר לעיקר הנושאים הבאים:

- היערכות טכנולוגית ופתרונות מוצעים;
- אופן איסוף, העברה ואימות נתונים;
- היבטים של שמירה על פרטיות;
- ממשקים מול צדדים שלישיים לצורך עמידה בהוראות ההעברה;
- אופן ההתמודדות עם פערים רגולטוריים בין תחומי שיפוט ביישום ההוראה;
- פרק הזמן הנדרש לצורך היערכות לעמידת בעל הרישיון בהוראת ההעברה בליווי הסבר לפרמטרים השונים.
- את התייחסות ניתן היה להעביר עד ליום 19.10.2023 (המועד חלף).

[קישור לקול הקורא](#)

קול קורא בנושא המעמד התאגידי של ארגונים אוטונומיים מבוזרים

ביום 03.09.2023, פרסם משרד האוצר קול קורא לקבלת התייחסות ועמדות הציבור בעניין המעמד התאגידי של ארגונים אוטונומיים מבוזרים (DAO) והיבטים רגולטוריים ומיסויים בפעילותם. DAOs פועלים על גבי הבלוקצ'יין, וההחלטות במסגרתם, ככלל, מתקבלות באופן מבוזר ומבוצעות באמצעות חוזים חכמים.

בפרסום צוין כי בהמשך להסדרה המשפטית בעולם של מעמדם כתאגידיים ושל אחריות המשתתפים בה, הוקם צוות לבחינת מעמדם של DAOs בישראל. משרד האוצר פונה לציבור ובכלל זה לאנשי אקדמיה, תעשייה וארגוני חברה אזרחית, בהזמנה להעביר מידע והתייחסויות בנושא.

ניתן היה להעביר התייחסות עד ליום 3.9.2023 (המועד חלף).

[קישור לקול הקורא](#)

בנק ישראל פרסם הודעה לעיתונות בגין דוח פרויקט "סלע" – במטבע דיגיטלי של הבנק המרכזי (CBDC)

ביום 12.09.2023, פרסם בנק ישראל את דוח פרויקט סלע, שהינו ניסוי משותף של הבנק להסדרים בינלאומיים (BIS) והבנקים המרכזיים של ישראל והונג קונג.

בהתאם לדוח, תוצאות הפרויקט הוכיחו את ההיתכנות של מערכת CBDC קמעוני (Retail CBDC) המשלבת נגישות, תחרות ואבטחת סייבר, תוך שמירה על חלק מהמאפיינים העיקריים של המזומן הפיסי.

[קישור לפרסום בנק ישראל](#)



הצעת תיקוני חקיקה בעניין תחולת דיני ניירות ערך על נכסים דיגיטאליים

ביום 31.8.2023 פרסמה רשות ניירות ערך הצעת חקיקה מעודכנת, לאחר קבלת הערות ציבור, העוסקת בתחולת דיני ניירות ערך בנוגע לנכסים דיגיטליים, לרבות בנוגע להצעה לציבור, הפעלת בורסות, מערכות סליקה, יעוץ השקעות, ניהול תיקים והשקעות משותפות בנאמנות. תיקוני החקיקה קובעים כיצד יחולו דיני ניירות ערך על פעילויות הנעשות בנכסים דיגיטליים שמאפייניהן זהים לפעילויות המוסדרות כיום בדינים אלה. כמו כן, תיקוני החקיקה נועדו לתת לרשות ניירות ערך את האפשרות והגמישות לתת מענה לסיכונים הנלווים להשקעה בנכסים הדיגיטליים, לצד שימור יתרונותיה הפוטנציאליים.

האסדרה הקיימת בישראל החלה על השקעה פיננסית של הציבור ופיקוח הרשות חלים במקרים רבים גם על פעילות השקעה בנכסים דיגיטליים. וזאת כאשר מתקיימים התנאים הקבועים לתחולת דיני ניירות ערך, בין היתר סיווג הנכסים הדיגיטליים כמוצרים מפוקחים דוגמת "נייר ערך", "מכשיר פיננסי" או "נכס פיננסי", לפי העניין. ואולם, עלולים להיות מצבים בהם תנאים כאמור לא מתקיימים בהם עשויה להתבצע השקעה בנכסים דיגיטליים על-ידי הציבור הרחב, באופן שאינו מפוקח כלל.

מבין עיקרי ההצעה ניתן למצוא את הרחבת התשתית האסדרתית בעניין פעילות בורסה ומסלוקה בנכסים דיגיטליים, ונוסף תיקון עקיף לחוק איסור הלבנת הון המחיל את הוראותיו על בורסות של נכסים דיגיטליים, וכן הוארכה הוראת התחילה המוצעת.

[קישור לפרסום](#)

3.2 טיוטת תקנות הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, ייזום תשלום ושירותי מידע פיננסי

ביום 30.8.2023 ולקראת כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023, רשות ניירות ערך פרסמה את טיוטת תקנות הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, ייזום תשלום ושירותי מידע פיננסי (אגרות), התשפ"ג-2023, כחלק מתהליך השלמת האסדרה הנדרשת על מנת לאפשר את תחילת הפעילות של חברות תשלומים וייזומי תשלום תחת החוק האמור. מטרת התקנות לקבוע את האגרות לתאגידים המספקים שירותי מידע פיננסי, שירותי תשלום, וייזום תשלומים בעת הגשת בקשות רישיון ואגרה שנתית לצורך הפיקוח השוטף של הרשות על פעילותם המוסדרת.

[קישור לפרסום](#)

3.3 דוח בנושא השקעות זרות, הסכמי השקעות וסחר - סיכום 2022 בישראל ובעולם

ביום 06.09.2023 פרסם משרד האוצר דוח בנושא השקעות זרות, הסכמי השקעות וסחר - סיכום 2022 בישראל ובעולם, בדוח מוצג סיכום האירועים המשמעותיים בתחום ההשקעות הזרות בישראל ובעולם בשנת 2022. הדו"ח כולל פרקים העוסקים במגמות בהשקעות זרות בישראל ובעולם, מדיניות רגולציה ממשלתית בהשקעות זרות, התפתחויות בתחום הסכמי השקעות, הסכמי סחר ופסקי בוררות בסכסוכי השקעות. מבין עיקרי מסקנות הדו"ח:

- **מגמות ההשקעות הזרות בישראל ובעולם** – האתגרים בכלכלה העולמית השפיעו על ה-FDI העולמי אשר נאמד ב-1.286 טריליון דולר המהווה ירידה של 24% משנת 2021. מנתוני הדו"ח, ישראל המשיכה להיות יעד אטרקטיבי להשקעה והציגה השקעות בסך 27.7 מיליארד דולר, כמו כן, ישראל הציגה צמיחה של 6.5% לעומת ממוצע הצמיחה במדינות ה-OECD שהסתכם בכ-2.8%.
- **מדיניות רגולציה ממשלתית בהשקעות זרות** – מנגנוני סינון השקעות ושינויי אקלים השפיעו רבות על המגמות הרגולטוריות, באופן שסמכויות ועדות סינון השקעות הורחבו וכן הוקצו תקציבים משמעותיים לתמריץ השקעות אקלימיות. כמו כן הטלת סנקציות מטעם מדינות רבות על רוסיה.

[קישור לדוח משרד האוצר](#)



טיוטות תקנות וצווים לנותני שירותי מידע פיננסי

3.4

משרד האוצר פרסם את מספר טיוטות תקנות וצווים לנותני שירותי מידע פיננסי בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן: "החוק") :

טיוטת תקנות שירות מידע פיננסי (סייגים לחובת מתן הגישה למידע פיננסי), התשפ"ד-2023:

בטיוטה מוצע כי בנוגע להגדרת החובה למתן גישה למידע פיננסי בנוגע למקורות מידע, כך שמקורות מידע שהם גופים מוסדיים, אשר היקף פעילותם באשראי אינו עולה על חמש מאות מיליון שקלים חדשים, או שהם מהווים קרן ותיקה כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, יהיו פטורים מהחובה כאמור. כמו כן, מוצע לפטור מקורות מידע שהם בעלי רישיון למתן אשראי או בעלי רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, אשר צבר האשראי שלהם אינו עולה על חמש מאות מיליון שקלים חדשים. ניתן להגיש התייחסויות לטיוטה עד ליום 08.11.2023 (הפרטים בקישור).

[קישור לטיוטה](#)

טיוטת צו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא גוף מוסדי או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי), התשפ"ד-2023:

בטיוטה מוצע לעדכן את המועד שהחל ממנו נדרש כל מקור מידע להנגיש לבעלי רישיון אחרים פרטי מידע שונים לצורך מתן שירות מידע פיננסי ללקוח, בין היתר בשל פרוץ מלחמת חרבות ברזל.

תחילה: לעניין גופים שאינם תאגידיים 14.05.2024, ולעניין חשבונות של תאגידיים, 15.11.2024.

[קישור לטיוטה](#)

טיוטת צו שירות מידע פיננסי (היקף פעילות קטן לעניין מקור מידע שהוא בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי), התשפ"ד-2023:

בטיוטה מוצע לעדכן את הגדרת היקף הפעילות לגבי מקור מידע שהוא בעל רישיון למתן אשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי- כך שהיקף הפעילות יוגדר כצבר אשראי או צבר פיקדונות, לפי העניין, בסכום שלא יעלה על שבע מאות וחמישים מיליון שקלים חדשים.

מטרת העדכון הינה הגדלת היקף בעלי הרישיונות אשר יוכלו להגיש בקשת פטור פרטני (כהגדרתם בטיוטת תקנות שירות מידע פיננסי (סייגים לחובת מתן הגישה למידע פיננסי), התשפ"ד-2023, אשר פורסמה במקביל לטיוטה זו ומפורטת בסעיף קודם, בהם מוגדרים התנאים לתחולת הפטור הכללי) ובכך להגביר את התחרות במערכת הפיננסית.

ניתן היה להגיש התייחסויות לטיוטה עד ליום 08.11.2023 (המועד חלף).

[קישור לטיוטה](#)



ניהול סיכונים וממשל תאגידי

4

חוזרים בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל"

4.1

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 251 (הוראת שעה) בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין

ביום 22.10.2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 251 (הוראת שעה) העוסקת בהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והשלכותיה על הכלכלה בישראל. על פי החוזר מטרתו לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב על ידי שורה של צעדים מקלים שגובשו במסגרת הוראת השעה, שעיקרם כמפורט בטבלה שלהלן: [קישור לחוזר](#)

תחילה	עיקרי ההתאמות/העדכונים	סעיף	הוראת ניהול בנקאי תקין
31.12.23	ניתנה גמישות לתאגידי הבנקאים בעניין אופן מתן תשובה והודעות לפניית של לקוחות, ולעניין אופן הפרסום בדבר הארכת המועד למתן תשובה; כמו כן, נוספה סמכות למפקח, בנסיבות חריגות, לקבוע פרק זמן ארוך יותר לעניין מענה תאגידי בנקאי לפניית הפיקוח על הבנקים לגבי כלל התלונות.	9(א)-(ד), 10-1(א)	A308 "טיפול בתלונות ציבור"
31.12.23	נקבעו סכומי החריגות בהתאם לסוג לקוח בהן רשאי התאגידי הבנקאי שלא להגדיר ולהסכים מראש ובכתב על מסגרת בתוך יום עסקים אחד, ובלבד שיפעל להסדרת המסגרת בהקדם האפשרי. התיקון נועד לאפשר לתאגידי בנקאי לאפשר חריגה ממסגרת האשראי לפרק זמן ארוך יותר מיום עסקים אחד, אשר במהלכו תוסדר המסגרת מול הלקוח, ובלבד שהתאגידי הבנקאי יפעל להסדרת המסגרת כאמור בהקדם האפשרי, בשים לב לאתגרים שעומדים בפניו ובפני הלקוח בשל מצב המלחמה.	4(א)	325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב"
	<ul style="list-style-type: none"> לאור גיוס לקוחות רבים למילואים לקוחות שנאלצו לעזוב את בתיהם, ובשל החשש שלקוחות לא יקבלו מכתבים בכתובת מגוריהם, ניתנה לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי אפשרות, בנוסף למשלוח ההודעות בדרך בה הוסכם עם הלקוח, כדוגמת משלוח הודעות באמצעות דואר ישראל, לשלוח ללקוחותיהם בערוצי בנקאות בתקשורת, הודעות בעלות השפעה מהותית ובלבד שיש דחיפות בקבלת המסר עבור הלקוחות, גם אם אינם צד להסכם בנקאות בתקשורת. לצורך סיוע על רקע המלחמה, נקבע כי יוגדלו היקפי הפעילות שביחס אליהם ניתן לנקוט בהליכי זיהוי ואימות מקלים מ-50,000 ש"ח ל-200,000 ש"ח. אף על פי כן, על התאגידי הבנקאי לפעול להשלמת תהליך הזיהוי והאימות של הלקוח בהקדם האפשרי בנסיבות העניין מהמועד בו עלה היקף הסליקה על 50,000 ש"ח 	29(ב)	367 "בנקאות בתקשורת"
31.12.23 ועד ליום 22.11.23	<ul style="list-style-type: none"> מתן האפשרות במקרים חריגים, כאשר קיימים טעמים מיוחדים הנובעים מהמצב הביטחוני ובהתאם להערכת הסיכון של התאגידי הבנקאי, לפעול בהתאם לקבוע לצו ביחס להנפקת כרטיס חיוב ללקוח שהוא יחיד עד למסגרת של 100,000 ₪ (חלף 50 א' ₪ כיום), ובכלל זאת קבלת אשראי, בכפוף לתייעוד הנימוקים והסיבות לכך. נקבע כי תאגידי בנקאי רשאי להחיל את הקבוע בנספח ב'2 לנב"ת 411 עד לסף העברות כספים וזיכוי כספים שאינם עולים על 200,000 ש"ח בשנה, ובעבור חשבונות תשלום שהיתרה הצבורה בהם אינה עולה על 100,000 ש"ח (למעט חשבון עובר ושב), במקרים בהם מטרת הפעילות של מקבל השירות הינה למטרת גיוס כספי סיוע על רקע המלחמה, בכפוף לתנאים מסוימים. 	נספח ב'	411 "ניהול הלבנת הון ומימון טרור"



חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 251 (הוראת שעה) בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין (דחיית מועדי התחילה של הוראות 422, 434, 451, 501) קישור לחוזר

ביום 24.10.2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 251 הכוללת התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל", שעיקרם כמפורט בטבלה שלהלן:

שם הוראה	סעיף	עיקרי ההתאמות/העדכונים	תחילה
422 "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"	10	הארכת מועד: לפי חוזר מספר ל-2745-06 מיום 26.3.23 - על אף האמור בסעיף 10 לחוזר האמור, מועד התחילה של תיקון ההוראה יהיה ביום 26.6.24.	26.6.24
434 "חשבונות משותפים - תנאי היוותרות בחיים וטיפול בחיובים לאחר פטירה"	12, 13 ו-14	הארכת מועד - לפי חוזר מס' ח - 2746-06 מיום 11.6.23: (1) על אף האמור בסעיף 13 לחוזר האמור, מועד התחילה של תיקון ההוראה יהיה ביום 11.9.24; (2) על אף האמור בסעיף 14 לחוזר האמור, הפנייה ללקוחות תבוצע, לכל המאוחר, עד יום 11.3.24; (3) על אף האמור בסעיף קטן (א), מועד התחילה של סעיף 12 להוראה בעניין "חיובים קיימים באמצעי תשלום שהונפקו לשימוש השותף הנפטר" יהיה, לכל המאוחר, ביום 15.11.23.	11.9.24, 11.3.24, 15.11.23 בהתאמה
451 "נהלים למתן הלוואות לדיר" "	8	הארכת מועד - לפי חוזר מס' ח - 2755-06 מיום 19.7.23, על אף האמור בסעיף 8 לחוזר האמור, מועד התחילה של תיקון ההוראה יהיה ביום 20.10.24.	20.10.24
501 "ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות"	15	הארכת מועד - לפי חוזר מס' ח - 2744-06 מיום 26.3.23, על אף האמור בסעיף 15 לחוזר האמור, מועד התחילה של הוראה 501 יהיה ביום 26.6.24.	26.6.24
203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי"	79	ההוראה מחייבת הקצאת משקל סיכון בגובה 150% להלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, שניתנו בשיעור מימון העולה על 80% ריבית ללקוח כתוצאה מ"תקופת גרייס" 2 המצטרפת לסכום האשראי צפויה להגדיל את שיעור המימון, ועשויה לגרום לעליית שיעור המימון מעל 80% וכתוצאה מכך לגרור משקל סיכון של 150% במטרה למנוע חסם רגולטורי בפני מתן "תקופת גרייס" ללקוח בתקופה זו, הובהר כי ריבית שתיצבר כאמור לא תובא בחישוב שיעור המימון לצורך סעיף 79.	ביום פרסום החוזר
311 "ניהול סיכון אשראי"	27א, 27ג	לנוכח מלחמת "חרבות ברזל" והפגיעה בתפקוד המשק, מסתמן כי תהיה פגיעה ביכולת לערוך דוחות כספיים במועד. כדי לאפשר העמדת אשראי ללווים שטרם ערכו דוחות כספיים בשל האמור, הוחלט כי תינתן ארכה של שלושה חודשים לעניין החובה לקבל דוח כספי עדכני הקבועה בסעיף 27א וכן ביחס לחובה הקבועה בסעיף 27ג(ב).	ביום פרסום החוזר
360 "רוטציה וחופשה רציפה"	3(ב), 4(א)	<ul style="list-style-type: none"> לצורך המשך אספקת שירותים רציפים ומיטביים ללקוחות, יידחה מועד ביצוע רוטציה למנהל או עובד בתפקידים רגישים, אם מועד ביצוע הרוטציה אמור לחול עד 31.12.23. הארכת תקופת ניצול החופשה השנתית הרציפה לעובדים בעלי תפקידים רגישים ולשאר בעלי התפקידים, נקבעה על מנת לאפשר לתאגידים הבנקאיים אספקת שירותים רציפה ומיטבית ללקוחותיהם וזאת חרף היעדרותם של עובדים רבים בשל מצב החירום. 	ביום פרסום החוזר
451 "נהלים למתן הלוואות לדיר" "	11(ב), 2, 15(ב), 15(ג), 19א	לאור מחסור בעובדים במערכת הבנקאית כתוצאה מהמלחמה, ועל מנת לאפשר הסטת משאבים לטיפול במקרים דחופים ובפרט של לקוחות שנפגעו מהמצב, הוראו המועדים הקבועים בהוראה אשר במסגרתם על התאגיד הבנקאי להנפיק ללקוחות מכתב כוונות, אישור סילוק, הודעות על כך שביטח את הלווה בביטוח מטעמו במקרים בהם הפוליסה שהומצאה אינה עונה על דרישותיו ואישור לשעבוד נכס בדרגה שניה לטובת גורם אחר.	ביום פרסום החוזר
499 "פישוט הסכמים ללקוח"	כללי	על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על ידי דחיית תשלומי הלוואות, ניתנת הקלה לעניין קיום חובת הגילוי הנאות באמצעות הטופס שנקבע בהוראה 449 אין בכך בבדי לגרוע מהחובות הקבועות בכל דין אחר.	ביום פרסום החוזר
460 "הצגת נתוני פעילות בפיקודן ניירות ערך"	6(א)	לאור מחסור בעובדים במערכת הבנקאית כתוצאה מהמלחמה, אשר מקשה על היערכות המערכת הבנקאית בהכנת הדוח וכן על מנת לאפשר הסטת משאבים לטיפול במקרים דחופים ובפרט של לקוחות שנפגעו מהמצב, ניתנה דחייה של חודש במשלוח הדוח האמור. יצוין כי רשות הלקוחות לצפות בנתונים עדכניים באתרים ובאפליקציות ובעניין זה לא חל כל שינוי.	ביום פרסום החוזר
הוראת המפקח על הבנקים על פי כללי הבנקאות (שירות ללקוח)	3(א1)	על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על ידי דחיית תשלומי הלוואות, נקבע כי הסכמת הלקוח יכולה להתקבל בדרכים שונות בהתאם לשיקול דעת התאגיד הבנקאי, ובכלל זה בשיחה טלפונית, ובלבד שתתועד.	ביום פרסום החוזר



דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

4.2

ביום 12.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר דגשים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל". בעקבות הכרזת המלחמה במדינת ישראל, נוצר מצב חירום ביטחוני. גויסו כוחות מילואים בהיקף נרחב, יש נפגעים רבים בציבור ונזקים רבים נרשמו לציבור הפרטי והעסקי. מצב זה משפיע על המערכת הבנקאית אשר נדרשת לעמוד לצד לקוחותיה הן בפן הרגשי והן בפן המקצועי. בפרסום הודגש כי על המערכת להציב לה ליעד להמשיך לתת שירותים מקצועיים באופן הולם ורציף ללקוחותיה, ולנהל את מכלול הסיכונים התפעוליים והפיננסיים הייחודיים לתקופה זו.

בהתאם ליעדים אלו על המערכת הבנקאית לעמוד בעיקר הדגשים הבאים:

דיוני דירקטוריון - לנוכח השינויים הנובעים מהמצב הביטחוני המורכב, נדרש לקיים דיונים בדירקטוריון בדבר מתווה ההיערכות הנדרש לסיטואציה הנוכחית ואשר יתייחסו, בין היתר, לסוגיות המצוינות להלן.

הקלה בנטל וסיוע ללקוחות בעמידה בהתחייבויות - מתבקש המשך בקידום יוזמות שונות שתכליתן הקלה בנטל על הלקוחות, בדגש על תושבי האזורים המצויים במצב חירום, חיילי צה"ל המגויסים בעת הזו ומשפחותיהם, ועסקים קטנים אשר נסגרו או פועלים במתכונת מצומצמת עקב המצב. כמו כן נדרש לסייע באופן שיאפשר ללקוחותיה לעמוד בנטל התשלומים ובכלל התחייבויותיהם, לרבות כלפי צדדים שלישיים.

הערכת ניהול הסיכונים - נדרשת בחינה בניטור גובר את כלל הסיכונים בהתייחס להיבטים השונים ובכללם היבטי הון, נזילות ואשראי, לרבות התאמת המדיניות והמודלים לתרחישי קיצון מחמירים יותר ובחינת רמת הנזילות הנדרשת. כמו כן, הנכם מתבקשים לבחון מחדש את נאותות האמצעים והכלים לניהול הסיכונים, תוך חיזוק מנגנוני השליטה, הניהול הביקורת והבקרה בכל נתיבי הפעילות העיקריים בבנק ובחברת כרטיסי האשראי.

דיווחים בשעת חירום - הפיקוח על הבנקים הפעיל חלקית את דרישות הדיווח במצב מיוחד המסייע לפיקוח לנתח את המצב, לקבל החלטות בהתאם ובמתן מענה לפניות הציבור.

היבטי סייבר והונאת לקוחות - יש להיערך להתגברות ניסיונות ותקיפות סייבר מכוונות. יש להגביר את הכוונות, הערנות והמוכנות הארגונית להתמודדות עם אירועים כאמור תוך שאיפה למניעה ככל הניתן, זיהוי מוקדם של אירועים מתהווים ויכולות תגובה מהירות ברמה חוצת ארגון. בנוסף יש להיערך להתגברות תופעות של הונאות עובדים ולקוחות, בין היתר באמצעות חיזוק מודעות וערנות, וכן ניטור שוטף של פעולות חריגות ואנומליות בחשבונות ואמצעי תשלום של לקוחות.

שיקים - בנק ישראל עדכן כי הוא פועל כדי לסייע בנושא הגבלות על שימוש בשיקים לאוכלוסיות בסיכון גבוה, הן בצפון והן בדרום, וכן למגויסי צו-8 לשירות מילואים, מועד ואופן ההקלה יפורסמו בקרוב.

זמינות ורציפות השירותים הבנקאיים - יש לשמר את זמינות ורציפות השירותים ללקוחות ככל הניתן ובהתאם למגבלות השעה, ולפעול ליצירת חלופות מתאימות למתן השירות, ככל שלא ניתן לספקו, בהתאם לצרכי הלקוחות ומאפייניהם.

טיפול, סיוע ומענה לפניות לקוחות על רקע המלחמה, בדגש על פניות דחופות ופניות על רקע הומניטרי - נדרש לנהוג ברגישות ייחודית, ובכלל זה, בכל הנוגע לפניות המתייחסות לחשבונות נעדרים או הרוגים, ולאור הצורך במתן מענה דחוף לפניות של קרובי המשפחה, תוך שימת לב לצרכים הפרטניים ובכלל זה לצורך בהקפאת פעילות, לצורך של שותפים בחשבון להמשיך ולקיים פעילות ועוד.

היתר העתקת סניפים בשעת חירום - היתר להעתקת סניפים בשעת חירום לפיו בנקים יוכלו לתת שירותים בנקאיים באמצעות סניפים נידים ללקוחותיהם, להעתיק סניפים לתקופה זמנית וכן לתת ללקוחותיהם שירותים בנקאיים בסיסיים באמצעות סניפים, קבועים או נידים, של בנק אחר, או סניפים של בנק הדואר, בהתאם להסדר שיגובש בין הבנק לבין נותני השירות, ובתנאי שהבנקים יהיו אחראים לשירות הניתן ללקוח, ואשר יבחן על ידי גורמי ניהול הסיכונים של הבנק וידווח למפקח על הבנקים.

חלוקת קצבאות - המערכת הבנקאית מתבקשת להיערך למציאת פתרונות עבור הציבור הרחב המגיע לסניפי הבנקים בימי חלוקת הקצבאות לשם משיכת הקצבאות, ולהציע חלופות למשיכת הכספים, בשים לב לעובדה כי חלק מסניפי הבנקים באזורים מסוימים סגורים או פועלים במתכונת מצומצמת, בהתאם להנחיות.

שירות טלפוני ללקוחות - הציפייה הפיקוחית היא שינקטו מירב המאמצים להעניק את השירות המיטבי האפשרי ובכלל זה מצופה מכל תאגיד בנקאי לשקול הקמת קו חירום ייעודי או נתב ייעודי אשר יאפשר תיעודף טיפול במקרים דחופים על רקע המצב.

תחולה: התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.

תחילה: מייד.

[קישור למכתב](#)



דגשי הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות ודיווח לציבור בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

4.3

ביום 18.10.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב למערכת הבנקאית ובו דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור במסגרת מלחמת "חרבות ברזל". במכתב נאמר כי לאור חוסר הוודאות שנוצר כתוצאה מתחילת המלחמה והשלכותיה האפשריות במהלך התקופה הקרובה על הכלכלה בישראל, ולאור החשיבות שהפיקוח על הבנקים מייחס לגילוי מלא ומעודכן בדוחות לציבור של התאגידים הבנקאיים ושל הסולקים, מועלים כבר בשלב זה מספר דגשים בדבר אופן היישום של הכללים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור בדוחות לשנת 2023 בנסיבות הקיימות במועד זה:

עיקרי הדגשים

כללי - הפיקוח על הבנקים מעודד תאגידים בנקאיים לפעול כדי לאפשר באופן זמני ללווים אשר הושפעו מהמלחמה גמישות נוספת בפירעון הלוואות, לטובת האינטרס ארוך הטווח של התאגידים הבנקאיים, של הלווים שלהם ושל הכלכלה בכללותה. תאגיד בנקאי עשוי, לדוגמה, לעודד לוויים שהושפעו מהמלחמה לפנות אליו כדי לקבוע הסדרי פירעון חדשים לטווח הקצר (לדוגמה ויתור על ריבית פיגורים ודחיית תשלומי ריבית וקריית לתקופת זמן של עד 3 חודשים) או לקבוע הסדרי פירעון דומים לטווח קצר כאמור באופן גורף לכל הלווים באזור המושפע, אלא אם הלווה מבקש אחרת.

מצב פיגור – מצב הפיגור של חובות כאמור בסעיף 1 לעיל יקבע לפי התנאים החוזיים של החוב, כפי שהם עודכנו בהתאם להסדר הפירעון החדש, בין אם הוא סוכם עם הלווה הספציפי, ובין אם הוא נקבע באופן גורף לכל הלווים באזור המושפע. לפיכך, חוב כאמור שלא היו בגינו תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, לא ידווח כחוב בפיגור אם לא קיים פיגור בתשלומים בהתאם לתנאים המעודכנים של החוב. בנוסף, בהתייחס לחובות שהיו בגינם תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, יש להתאים את מצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה במועד תחילת המלחמה, ולמעשה להקפיא אותו במשך תקופת דחיית התשלום.

חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות – בהתאם להוראות הדיווח לציבור, יש להפעיל שיקול דעת כדי לקבוע אם יש לסווג חובות כחובות בעייתיים. ככלל, לא נדרש בשל הסדרי פירעון כאמור בסעיף הכללי לעיל, לסווג את החובות כחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי. ככל שייצבר מידע חדש המצביע על כך שחלה ירידה בסיכויי הפירעון של הלוואה ספציפית או שהלוואה ספציפית לא תשולם, על תאגיד בנקאי לפעול בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

גילוי לציבור - כאשר משמעותי, יש לתת גילוי לחובות לוויים שהושפעו מהמלחמה שנעשו להם הסדרי פירעון חדשים כאמור בסעיף הכללי שלעיל. הגילוי יכלול מידע כמותי, לרבות פירוט של יתרת החובות לפי מגזרי האשראי העיקריים (לפחות לפי חלוקה למסחרי, דיור ואנשים פרטיים – לא דיור), וגילוי שיבהיר את סוגי ההסדרים העיקריים שבוצעו, משך הזמן שלהם ומשמעותם.

תחולה: התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.

תחילה: מייד.

[קישור למכתב](#)

טיטת חוזר להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים

4.4

ביום 06.09.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים טיטת הוראה ניהול בנקאי תקין מס' 424 בנושא פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים, הוראה זו באה להסדיר את הדרישות החלות על התאגיד הבנקאי בעקבות פתיחת חשבון וניהולו לגופים הנותנים שירותים פיננסיים חוץ בנקאיים, ואלה עיקרי ההוראות:

- ההוראה מגדירה כי בכל מקרה של סירוב לפתיחת חשבון, נדרש התאגיד הבנקאי למסור את החלטתו בדבר הסירוב לפתיחת החשבון בכתב ובסמוך למועד ההחלטה אל הגוף הפיננסי, כאשר החלטה זו תכלול את פירוט הנימוקים לסירוב, ותכלול הודעה בדבר זכותו של הגוף הפיננסי לפנות לפיקוח על הבנקים בעניין הסירוב.
- תאגיד בנקאי נדרש לדווח לפיקוח על הבנקים על כל סירוב לפתיחת חשבון לגוף פיננסי, או עיכוב בפתיחת החשבון העולה על שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון בתאגיד הבנקאי. דיווח זה כולל מקרים בהם תאגיד בנקאי סירב לפתוח חשבון לניהול כספי לקוחות הגוף הפיננסי.

תחולה: תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.

[קישור לטיטת החוזר](#)



חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכון אשראי

4.5

ביום 7.11.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בנושא ניהול סיכון אשראי. מהות העדכון בהגדרת "חשיפת אשראי משמעותית" בסעיף 44 להוראה אשר תוקנה כך שקריטריון הסף למעורבות מנהל הסיכונים בחשיפת אשראי הוא 50 מיליון ש"ח או 1% מהון הבנק (לפי הנמוך) במקום 25 מיליון ש"ח. התאגיד הבנקאי יהיה רשאי לקבוע את הסף על 25 מיליון ש"ח הקיים בנוסח הנוכחי, גם אם הוא עולה על 1% מהון רוברד.

על פי דברי ההסבר לתיקון להוראה, חשיפת אשראי משמעותית מחייבת בהתאם להוראה 311, בין היתר, חוות דעת כתובה של פונקציית ניהול הסיכונים בבנק. ערב התיקון הוגדרה "חשיפת אשראי משמעותית" כ"חשיפה בהיקף של 25 מיליון ש"ח, או יותר, וכן חשיפות אחרות שקבע דירקטוריון התאגיד הבנקאי, בהתאם להיקף תיק האשראי ומורכבותו". מטרת התיקון ליעל את עבודתו של מנהל הסיכונים ולאפשר לו התמקדות בניתוח אשראי בעל היקף וסיכון גבוה יותר.

תחולה: התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.
תחילה: מיום הפרסום באתר בנק ישראל (7.11.2023).

[קישור לחוזר](#)

הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר וקובץ שאלות ותשובות נלווה

4.6

ביום 19.07.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר. ההוראה מהווה מסגרת הסדרה מקיפה לפעילות התאגידים הבנקאיים בתחום התיווך הפיננסי בנושא של קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות ערך עבור לקוחות, הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי (פעילות ברוקר דילר).

מטרת ההוראה היא להבטיח את עמידת התאגידים הבנקאיים ביישום עקרונות נאותים של ממשל תאגידי, ניהול סיכונים, בקרה וביקורת פנימית בהתאם לסיבולת הסיכון של התאגיד הבנקאי, ומטילה חובות שונות הכוללות בין השאר: קביעת מדיניות ביצוע הוראות, התאמת הפעילות עבור הלקוח, כשירות והתאמה של עובדים העוסקים בפעילות, קוד התנהגות, דרישות תיעוד, מתן מידע ללקוח וקבלת מידע מהלקוח וגילוי נאות בדבר ניגודי עניינים.

תחולה: תאגיד בנקאי, תאגיד עזר וכן תאגיד בשליטת התאגיד הבנקאי. ההוראה לא תחול על התחייבות חיתומית, או פעילות הפצה כמשמעותן בחוק ניירות ערך ועל ביצוע עסקאות Spot במטבע חוץ.

תחילה: 18 חודשים ממועד פרסום ההוראה כאשר עם כניסתה לתוקף יבוטלו הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 461 בנושא "עיסוק של תאגיד בנקאי בניירות ערך על חשבון לקוחותיו", וניהול בנקאי תקין מס' 419 בנושא "שמירת מסמכים".

בנוסף, בצד ההוראה פורסם קובץ שאלות ותשובות העוסק בנושאים שונים, כגון: הנהלה בכירה, טיפול בניגודי עניינים והתאמת הפעילות ללקוח.

[קישור להוראה](#); [קישור לקובץ השו"ת](#)

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

4.7

ביום 30.07.2023 פרסם הפיקוח על הבנקים את חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. במסגרת החוזר האריך הפיקוח על הבנקים את תוקף ההחרגה ביחס לחבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי, כך שעד יום 31.12.2024 חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי, לא תהיה כפופה למגבלת "קבוצת לווים בנקאית" ולא תיכלל במגבלה המצרפית של לווים גדולים.

תחולה: התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.
תחילה: חוזר זה ייכנס לתוקף ביום פרסומו.

[קישור לחוזר](#)



חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור

4.8

ביום 19.07.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור. על פי החוזר, מטרת התיקונים לשפר את תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות הלוואה מתאגיד בנקאי אחר או ממלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי, ואלה עיקרם:

- לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון, ולקבל את המידע והמסמכים הנדרשים בדרכים המקובלות, לרבות באופן מקוון, בהתאם לבחירת הלווה, בפורמט המאפשר שמירה והדפסה;
- אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות הלוואה מתאגיד בנקאי אחר, הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לתאגיד הבנקאי המקורי, או באמצעות התאגיד הבנקאי החדש מבלי לגרוע מחובות התאגיד הבנקאי המקורי;
- הלווה לא ידרש להגיע לסניף הבנק המקורי לשם קבלת המסמכים הנדרשים בתהליך מחזור הלוואה, ומסמכים אלו יועברו על ידי התאגיד הבנקאי המקורי ישירות אל התאגיד הבנקאי החדש.

תחולה: התאגידים הבנקאיים.

תחילה: שנה מיום פרסום החוזר בנוסחו הסופי.

[קישור לחוזר](#)

טיטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא משלוח הודעות בתקשורת

4.9

ביום 20.08.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים טיטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת. על פי טיטת החוזר, בעקבות התיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 במסגרתו נקבע, בין היתר, כי בתחילת כל חודש קלנדרי ישלח בנק לכל לקוח הודעה שתכלול את הסכום הכולל של העמלות והריביות שגבה הבנק מלקוח בחודש הקודם למועד שליחת ההודעה, עלה הצורך לעדכן את ההוראה. להלן עיקרי העדכונים:

- עדכון אופן משלוח ההודעה על עמלות ששולחות חברות כרטיסי האשראי ללקוחותיהם אשר תכלול מידע מרוכז וסיכום כל סכומי עמלות שנגבו מהלקוח בתקופה היעודה.
- אופן משלוח ההודעה על ידי הבנק ללקוח שביקש להצטרף לשירות יהיו בערוץ תקשורת המאפשר ללקוח מעקב, שמירה והדפסה של ההודעה, וכן בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעות באופן מידי ונגיש, כדוגמת מסרונים. וללקוח שלא ביקש להצטרף לשירות – תימסר הודעה בדרך בה נוהג הלקוח לקבל הודעות.
- הוספת הוראות שנועדו לצורך ריכוז המידע עבור הלקוח באופן שיאפשר לו מעקב קל ונוח.

תחולה: תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי.

תחילה: מיום 2.6.2024 כאשר תחילתו של סעיף 8א ביום 1.1.2024.

[קישור לטיטת החוזר](#)

נוהל בקשה לקבלת תעודה חתומה דיגיטלית דמה למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים

4.10

ביום 04.09.2023, פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון נוהל בקשת תעודה חתומה דיגיטלית (סרטיפיקט) דמה למקורות מידע שהם גופים מוסדיים. על פי ההסבר בנוהל, חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 מחייב, בין היתר, מקור מידע שהוא גוף מוסדי, להעביר מידע על אודות סל אשראי של לקוח, לנותן שירות מידע פיננסי אשר פנה אליו בהסכמת הלקוח לצורך קבלת המידע, כאשר העברת המידע נעשית באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי.

לצורך יישום הוראות החוק לעניין התחברות למערכת הממשק עולה הצורך שנותן השירות המידע הפיננסי יפנה למקור המידע עם תעודה חתומה דיגיטלית. כדי שמקור המידע יוכל לבחון את מערכת הממשק שהוא מפעיל, בין היתר, לצורך הזדהות של נותן שירות מידע פיננסי בפני מקור המידע באמצעות תעודה חתומה דיגיטלית, הן בסביבות הניסוי (Sandbox) והן בסביבת הייצור (Production) ולצורך בחינת הגישה למערכת הממשק המופעלת על ידו, עולה הצורך כי מקור המידע יעשה שימוש בתעודה חתומה דיגיטלית דמה (Testing) לשימוש עצמי.

לשם כך, מטרתו של הנוהל לשקף את הדרישות המינימליות לעניין אופן הגשת בקשה לקבלת תעודה חתומה דיגיטלית דמה בסביבות השונות, והוראות נוספות בקשר לשימוש של מקור המידע בתעודה זו, ובשים לב לכך שהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון רשאי לדרוש מסמכים נוספים לדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה.

[קישור לנוהל](#)



חוזרים והוראות לנותני שירותים פיננסיים מוסדרים

חוזר רשות שוק ההון ביטוח וחסכון בנושא הון עצמי נוסף לדרישת נזילות לנותני שירותים פיננסיים

ביום 28.08.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון חוזר בנושא הון עצמי נוסף ודרישת נזילות לנותני שירותים פיננסיים. החוזר מגדיר לראשונה דרישות הון ונזילות עבור נותני שירותים פיננסיים מוסדרים בנוסף לדרישות הון העצמי המזערי הקבועות בחוק, וקובע את הרכב ההון הכשיר לעמוד מול דרישת ההון, את התנאים ואופן החישוב של רכיבי ההון העצמי, וזאת בצד הגדרת המונחים המקובלים לעניין דרישות ההון העצמי. החוזר דרישות ייחודיות עבור נותני שירותים פיננסיים שונים בהתאם לאופי הפעילות ומאפייני הסיכונים שלהם, ובכלל זה מתמקד בבעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, נותני אשראי בעלי חוב ציבורי משמעותי ובעלי רישיון מורחב למתן אשראי המעמידים ערבות להתחייבות של אחר.

להלן טבלה המפרטת את עיקרי הדרישות בהתאם לגופים הרלוונטיים (פירוט תחולה ותחילה בעמוד הבא) **קישור לחוזר**

בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי	נותן אשראי בעל חוב ציבורי משמעותי	בעל רישיון מורחב למתן אשראי העוסק במתן ערבות להתחייבות של אחר	
<ul style="list-style-type: none"> הון עצמי לא יפחת מ-10,000,000 שקלים חדשים. הון רוברד 1 נוסף לא יעלה על 20% מהון רוברד 1. הון רוברד 2 לא יעלה על 50% הון רוברד 1. 	<p>ההון העצמי יהיה מורכב מהון רוברד 1 בלבד.</p>	<p>ההון העצמי יהיה מורכב מהון עצמי רוברד 1 בלבד.</p>	מגבלות על ההון העצמי
<p>יחס הון עצמי לכספי סיכון משוקללים לא יפחת מ-10%.</p>	<p>יחס הון עצמי לכספי סיכון משוקללים לא יפחת מ-6%.</p>	<p>יחס הון עצמי (בחישובו המקביל ליחס מינוף) לסכום החשיפות לא יפחת מ-4%.</p>	יחסים מינימאליים בנושא הון עצמי
<p>נכסי סיכון משוקללים- סך כל אלה: (א) נכסי הסיכון המשוקללים עבור סיכון אשראי. (ב) מכפלת דרישת ההון לסיכון תפעולי ב-10.</p>	<p>נכסי סיכון משוקללים- סך כל אלה: (א) נכסי הסיכון המשוקללים עבור סיכון אשראי; (ב) מכפלת דרישות ההון לסיכון תפעולי ב-16.5.</p>	<p>סכום החשיפות- סך כל אלה: (א) סכום כל הנכסים המאזניים ("חשיפות מאזניות"), בניכוי: 1) מזומן ושווה ערך מזומנים; 2) חוב של מדינת ישראל או בנק ישראל; 3) חוב של מדינות או בנקים מרכזיים בדירוג מדינת ישראל לפחות. 4) סך הנכסים המנוכים לצורך חישוב הון עצמי רוברד 1 בהתאם להוראה. (ב) סכום הפריטים החוץ מאזניים לאחר המרה לשווה ערך חשיפות מאזניות (החלת מקדמי המרה לאשראי).</p>	נכסי סיכון/סכום החשיפות
<p>(א) שמירה על יחס נזילות בין הנכסים הנזילים לבין הפיקדונות כתלות בסוג הפיקדון כאמור להלן: 1) פיקדון עו"ש, ופיקדון לתקופה קצרה משבוע - 6%; 2) פיקדון לזמן קצוב של שבוע ויותר (ופחות משנה) - 3%. (ב) יחס כיסוי נזילות (LCR) בעל הרישיון יחזיק נכסים נזילים באיכות גבוהה, השווה לכל הפחות לסך תזרים המזומנים היוצא השוטף נטו, לטווח של חודש, בהנחת תרחישי קיצון ובהתחשב במקדמי ביטחון. (ג) יחס מימון יציב נטו (NSFR) בעל הרישיון יקבע יעד ליחס הנדרש בין סך מקורות המימון היציבים לבין סך השימושים צפויים בטווח של שנה. (ד) בעל הרישיון יקבע את ההגדרות, אופן החישוב, היעדים והצרכים. ההגדרות יביאו בחשבון את פרופיל הפעילות, התוכנית העסקית וכן תרחישי קיצון תוך הסתמכות על פרקטיקה מקובלת בתחום.</p>	<p>יחזיק נכסים נזילים בהתאם לצורכי הנזילות שלו, על פי מודל פנימי שיקבע לניהול הנזילות. המודל יביא בחשבון את כל צרכי הנזילות ומאפייניהם, בתוספת כרית ביטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.</p>	<p>לא נקבעה בהוראה.</p>	דרישות נזילות



בעל רישיון מורחב למתן אשראי העוסק במתן ערבות להתחייבות של אחר	נותן אשראי בעל חוב ציבורי משמעותי	בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי	
הוראות לעניין הון עצמי נוסף לבעל רישיון מורחב למתן אשראי שנותן ערבות להתחייבותו של אחר - יחולו רק על בעל רישיון מורחב למתן אשראי שנותן ערבות שאינו נכלל בתחולת הוראות סימן ד'.	הוראות לעניין הון עצמי נוסף ודרישות נזילות נותן אשראי בעל חוב ציבורי משמעותי - יחולו רק על נותן אשראי בעל חוב ציבורי משמעותי.	• הוראות לעניין הון עצמי נוסף ודרישות נזילות לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי - יחולו רק על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי.	תחולה
9 חודשים מיום הפרסום. עם זאת, תחילתם של סימנים א' ו-ב' (שעניינם: הגדרות לחלק 4, פרק 3 ו-"מבנה ההון העצמי") תהיה מיום פרסום החוזר.	תהיה מיום פרסום החוזר. עם זאת, תחילתם של סימנים א' ו-ב' (שעניינם: הגדרות לחלק 4, פרק 3 ו-"מבנה ההון העצמי") תהיה מיום פרסום החוזר.	9 חודשים מיום הפרסום. עם זאת, תחילתם של סימנים א' ו-ב' (שעניינם: הגדרות לחלק 4, פרק 3 ו-"מבנה ההון העצמי") תהיה מיום פרסום החוזר.	תחילה

טייטה לתיקון חוזר רשות שוק ההון וחיסכון בנושא ניהול סיכונים אצל נותן שירותים פיננסיים מוסדרים

ביום 28.08.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון טייטה לתיקון בנושא ניהול סיכונים אצל נותני שירותים פיננסיים מוסדרים. במסגרת הטייטה מוצע להרחיב את תחולת החוזר בנושא ניהול סיכונים גם לבעלי רישיון מורחב למתן אשראי, וליוזמי תשלומים, כמוגדר בסימן ב' ('שירות ייזום תשלומים') לחוזר המאוחד לעניין שירותים פיננסיים מוסדרים, וזאת לאור התחברותם למערכת הבנקאות הפתוחה.

במסגרת התיקון לחוזר, החובות המפורטות בתחום ניהול הסיכונים (בהתאם לחוזר שפורסם ביום 29 במאי 2022) יחולו כעת גם על בעלי רישיון למתן אשראי מורחב ויוזמי תשלומים שעיקרן כלהלן:

מסגרת ניהול הסיכונים - במסגרת זו, על נותן שירותים פיננסיים לנהל את סיכונים ולקבוע מדיניות, תהליכי עבודה ושגרות דיווח הכוללים זיהוי, מדידה וניטור הסיכונים, וזאת בהתאם לאופי והיקף פעילותו. סיכונים אלו יתייחסו לכל הפחות, לסיכונים תפעוליים, ניהול התקשרויות במיקור חוץ וניהול המשכיות עסקית. נוסף על כך, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי או בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי יתייחס, גם לסיכון שוק, סיכון נזילות וסיכון אשראי וצד נגדי.

תפקידי הדירקטוריון - הדירקטוריון יאשר את מדיניות ניהול הסיכונים של נותן השירותים הפיננסיים, וידון במדיניות זו, לכל הפחות אחת לשנה. כמו כן, על הדירקטוריון מוטלת החובה לפקח על אופן ניהול הסיכונים, לוודא כי מדיניות ניהול הסיכונים מיושמת באופן ראוי, ושניתנים סמכויות ואמצעים נאותים למנהל הסיכונים וליחידת ניהול הסיכונים, אם הוקמה.

מינוי מנהל סיכונים והקמת יחידת ניהול סיכונים - נקבע כי נותן שירותים פיננסיים ימנה מנהל סיכונים בעל מומחיות או ניסיון מוכחים בתחום זה, וכן יקים יחידת ניהול סיכונים אשר מנהל הסיכונים יעמוד בראשה. יחידה זו ומנהל הסיכונים יהיו בעלי גישה ישירה, לפי שיקול דעתם, לכל הנתונים והמסמכים הדרושים להם לביצוע תפקידם.

דיווחים - נקבע כי מנהל הסיכונים יגיש לכל הפחות אחת לשנה, דיווח בכתב לדירקטוריון ולמנהל הכללי, אודות הסיכונים המהותיים להם חשוף או עשוי להיות חשוף נותן השירותים הפיננסיים ואופן הטיפול בהם.

תחולה: בעל רישיון מורחב למתן אשראי ובעל אישור לפעול כיוזם תשלומים.

תחילה: בעל רישיון מורחב למתן אשראי - 1.5.2024 | בעל אישור לפעול כיוזם תשלומים - 29.2.2024.

על רקע מלחמת חרבות ברזל המתנהלת בשבועות האחרונים, ומתוך מטרה להקל על נותני שירותים פיננסיים המתמודדים עם אתגרים שונים בתקופה זו כחלק ממדיניות רחבה לעניין זה, פורסמה ביום 9.11.2023 טייטה נוספת ובה מוצע לדחות את תאריך תחילתו של חוזר ניהול הסיכונים בשלושה חודשים נוספים, כך שיחול ביום 29 בפברואר 2024.

[קישור לטייטת החוזר](#)

[קישור לטייטה לעניין דחיית מועד התחילה](#)



טיוטה לתיקון חוזר רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא ניהול סיכונים סייבר בנותני שירותים פיננסיים

ביום 28.08.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון טיוטה לתיקון חוזר נותני שירותים פיננסיים בנושא ניהול סיכונים סייבר אצל נותני שירותים פיננסיים מוסדרים.

בטיוטה מוצע להרחיב את תחולת ההוראה גם ליוזמי תשלומים, כמוגדר בסימן ב' לחוזר בנקאות פתוחה, וזאת במסגרת התחברות למערכת הבנקאות הפתוחה שבה ניתן אישור לנותן שירותים פיננסיים לפעול כיוזם תשלומים ולאור סיכונים סייבר שיוזם התשלומים חשוף אליהם בפעילות זו. החוזר מגדיר עקרונות המחייבים כי ניהול סיכונים סייבר יתבצע באופן אפקטיבי, עדכני ושוטף, על בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים הכוללים התייחסות לשיטות לתהליכים ובקורות להתמודדות עם איומי סייבר וניהול אירועי סייבר.

תחולה: בעל אישור לפעול כיוזם תשלומים כהגדרתו בסימן ב' ('שירות יוזם תשלומים') לחוזר המאוחד לעניין שירותים פיננסיים מוסדרים, בחלק 6 ('הוראות נוספות'), בפרק 1 ('בנקאות פתוחה').

תחילה: ביום 29 בנובמבר 2023.

[קישור לחוזר](#)

חוזר רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא שמירת נכס פיננסי – טיוטה שנייה

ביום 9.11.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון טיוטה שנייה לחוזר בנושא שמירת נכס פיננסי (הטיוטה הראשונה פורסמה בחודש ספטמבר 2022). מטרת החוזר לקבוע הוראות המסדירות את הפעילות של שמירת נכס הלקוחות שיחולו על בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי, המבצע פעילות של מתן שירות בנכס פיננסי מסוג שמירה של נכס פיננסי.

להלן עיקרי הטיוטה

ממשל תאגידי - החוזר מגדיר כללי ממשל תאגידי לעניין השמירה על נכסי הלקוחות, לרבות פעילות הדירקטוריון ותפקידיו בהתוויית המדיניות בנושא, וביצוע פיקוח ובקרה על יישומה.

מדיניות שמירת נכסי לקוחות – חובה לקביעת מדיניות לשמירת נכסי לקוחות בשים לב לסוג הנכס הפיננסי ולמכלול הפעולות והסיכונים הגלומים בשמירתם, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים המשכיות עסקית, סיכונים משפטיים וסיכונים ציות.

מינוי אחראי לשמירה של נכסי הלקוחות - חובה למנות אחראי לשמירה של נכסי הלקוחות ולהגדיר את סמכויותיו, מעמדו ותפקידיו כפי שהוגדרו בחוזר.

הוראות לעניין שמירת נכסים פיננסיים של לקוחות - הוראות שונות לגבי אופן השמירה של נכסי הלקוח, קיום הפרדה בין נכסי נותן השירותים לבין נכסי הלקוח, לרבות בהתאם לסוג הנכסים הנשמרים, והסדרים ליישום אמצעים להגנה על נכסי הלקוחות, הטמעת מערך ניטור ובקרה, רישום ותיעוד של הנכסים והפעולות שבוצעו בנכסי הלקוחות ומתן הודעות שוטפות ללקוח.

מינוי רואה חשבון בלתי תלוי – חובת מינוי רואה חשבון בלתי תלוי אשר יבצע אחת לרבעון בקרה על עמידתו של בעל הרישיון לעניין הפרדת הכספים והתאמת הרישום של הנכסים בספרי החברה למצב הנכסים בפועל ואת הנהלים שקבע נותן שירותים פיננסיים לעניין זה.

מיקור חוץ - הוראות לעניין שמירת הנכסים באמצעות מיקור חוץ לרבות אופן השמירה של הנכסים בידי מיקור החוץ, הגדרת הגופים הרשאים לשמש כשומרים במיקור חוץ וניטור ובקרה על פעילותם לרבות באמצעות הסכמי ההתקשרות עימם.

הוראות מיוחדות לשומר נכסים מסוג מטבע וירטואלי - הוראות נוספות לעניין שמירה על מטבעות וירטואליים לרבות הגדרת מונחים רלוונטיים והוראות שמטרתן לוודא שלנותן השירותים הפיננסיים מיומנות ואמצעים טכנולוגיים הנדרשים לצורך שמירה על מטבעות וירטואליים, לרבות באמצעות מיקור חוץ.

דיווחים – חובת דיווח למפקח בדבר אירועים חריגים וכשלים בעלי השפעה מהותית הנוגעים לשמירת הנכסים וכן על דיווחים שהועברו על ידי הרואה חשבון הבלתי תלוי לדירקטוריון נותן השירותים הפיננסיים.



להלן עיקרי השינויים הבאים לידי ביטוי בטייטה הנוכחית אל מול הטייטה הראשונה

הוראות לשמירת נכסים פיננסיים של לקוחות – חודדו הנחיות לעניין הפרדת נכסי הלקוחות מנכסי נותן השירותים הפיננסיים, הוראות לעניין סוג הנכסים הנשמרים ותחולת הוראות הדין הרלוונטיות שחלות על שמירת נכסים פיננסיים.

רישום ותייעוד נכסים ומידע ללקוח – חודדו הנחיות לעניין יידוע הלקוח אודות אופן שמירת המידע שלו ואופן ניהולו השוטף, לרבות באמצעות צדדים שלישיים.

רואה חשבון בלתי תלוי – עודכנה הדרישה למינוי רואה חשבון מבקר כך שניתן למנות רואה חשבון בלתי תלוי שאינו רואה החשבון המבקר של נותן השירותים הפיננסיים, לעניין בחינת עמידתו של נותן השירותים הפיננסיים בהתאם להוראות החוזר.

שמירת נכסים במיקור חוץ – הדרישה להתקשרות ישירה בין נותן השירותים הפיננסיים לבין גורם נוסף שהגורם במיקור חוץ התקשר עימו לצורך מתן שירותי השמירה על נכסי הלקוחות (תת-קסטודיאן) הושמטה ונקבעו הוראות פיקוח חלופיות על התת-קסטודיאן על ידי נותן השירותים הפיננסיים. כמו כן עודכנו הקריטריונים לשומר במיקור חוץ.

הוראות נוספות לעניין שמירה על מטבעות ווירטואליים – עודכנה רשימת הגופים הרשאים לשמש כשומר במיקוד חוץ של מטבעות ווירטואליים וכן תנאי ההסכם שנדרש נותן השירותים הפיננסיים להתקשר עימו. כמו כן עודכנו דרישות הביטוח לעניין כיסוי ביטוחי ייעודי לפעילות במטבעות ווירטואליים.

תחולה: הוראות חוזר זה יחולו על בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי המבצע פעילות של שמירה על נכס פיננסי. **תחילה:**

- שישה חודשים מיום פרסומו.
- לעניין הגופים אשר הגישו בקשה למפקח לפעול באמצעות מערכות תשלומים, תהיה מיום הגשת הבקשה.

[קישור לטייטה השנייה](#)

חוזר רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בנושא הון עצמי נוסף לבעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי – טייטה שנייה

ביום 9.11.2023 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון טייטה שנייה לחזר בנושא הון עצמי נוסף לבעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי (הטייטה הראשונה פורסמה בחודש ספטמבר 2022).

החוזר קובע דרישת הון עצמי נוסף תוך הבחנה בין נותן שירותים פיננסיים המבצע שמירה על נכס פיננסי שהוא נכס מוחשי הנשמר באופן פיזי בין נותן שירותים פיננסיים המבצע פעילות שמירה של נכס פיננסי מסוג כספי לקוחות ובין נותן שירות בנכס פיננסי המבצע פעילות של שמירה על נכס פיננסי מסוג מטבע ווירטואלי. סך ההון העצמי אותו נדרש נותן שירותים פיננסיים להעמיד יהיה בהתאם לסוג הפעילות אותו הוא מבצע והיקפה, וכמפורט להלן:

חלופות	נותן שירותים פיננסיים בנכס פיננסי שהוא נכס מוחשי הנשמר באופן פיזי	נותן שירותים פיננסיים בנכס מסוג כספי לקוחות	נותן שירותים פיננסיים המבצע פעילות של שמירה על נכס מסוג מטבע ווירטואלי
הון עצמי מינימאלי	2,000,000 ₪	2,000,000 ₪	5,000,000 ₪
הון עצמי ביחס לפעילות (הגבוה מבין ההון העצמי המינימאלי לבין ההון העצמי ביחס להיקף פעילות)	אין	<p>ממוצע החודשי של כספי הלקוחות בשנה החולפת כפול מקדם המיוצג ב-%, כאשר המקדם יקבע לפי היקף כספי הלקוחות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בין 200 מיליון ₪ ל 400 מיליון ₪ - 1.1% • מעל 400 מיליון ₪ ועד 1 מיליארד ₪ - 0.5% • מעל 1 מיליארד ₪ - 0.25% 	<p>ממוצע החודשי של שווי נכסי הלקוחות שנשמרו בשנה החולפת כפול מקדם המיוצג ב-%, כאשר המקדם יקבע לפי היקף הנכסים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בין 670 מיליון ₪ ל 1 מיליארד ₪ - 0.75% • מעל 1 מיליארד ₪ - 0.5%



במסגרת הטייטה מוצע לקבוע תנאים בגינם תתאפשר הפחתה בגובה דרישות ההון העצמי הנוסף ובלבד שלא יפחת מההון העצמי הקבוע בחוק או עד לתקרת שיעור מההון העצמי, כמפורט להלן:

תנאים עיקריים להפחתה בדרישות ההון העצמי
פוליסת הביטוח הונפקה על ידי מבטח או על ידי מבטח חוץ, כהגדרתם בחוק הפיקוח על הביטוח או על ידי מבטח במדינה זרה שמחזיק ברישיון לעסוק בביטוח מאת רשות הפיקוח במדינה החברה בארגון OECD, שהוא מדורג בדירוג BBB- ומעלה.
פוליסת הביטוח תבטיח כיסוי הולם במקרה של אובדן נכסי הלקוחות תוך בחינת מגוון המרכיבים הרלוונטיים בפוליסה ובכלל זה הגדרת מקרה הביטוח ורכיב ההשתתפות העצמית.
ייקבע בפוליסת הביטוח שככל שנותן השירות בנכס פיננסי ייקלע להליך של חדלות פירעון, התמורה בגין מימוש פוליסת הביטוח תיועד לטובת לקוחות נותן השירותים הפיננסיים.
נותן השירות יפרסם באתר האינטרנט שלו את עיקרי הפרטים הנוגעים לכיסוי הביטוחי.

גובה הפחתה
נותן שירותים פיננסיים אשר מחזיק בכיסוי ביטוחי לעיל, או מחזיק את נכס מסוג כספי לקוחות אצל שומר במיקור חוץ – בסכום השווה לשיעור של עד 20% ביחס להיקף כספי הלקוחות הנשמרים אצל שומר במיקור חוץ או להיקף נכסי הלקוחות שקיים בעניינם כיסוי ביטוחי.
נותן שירותים פיננסיים אשר מחזיק בכיסוי ביטוחי כאמור לעיל, וגם מחזיק נכס את נכסי מסוג כספי לקוחות אצל שומר במיקור חוץ – בסכום השווה לשיעור של עד 40% מהיקף נכסי כספי הלקוחות הנשמרים אצל שומר במיקור חוץ ושקיים בעניינם כיסוי ביטוחי.
ההפחתה תתאפשר בלבד שההון העצמי לא יפחת מההון העצמי הקבוע בחוק (300 אלף ₪ לבעל רישיון בסיסי ו-1 מיליון ₪ לבעל רישיון מורחב) והיא תהיה עד לתקרת שיעור מההון העצמי הכולל, כמפורט להלן:

נותן שירותים פיננסיים מוחשי הנשמר באופן פיזי	נותן שירותים פיננסיים בנכס מסוג כספי לקוחות	נותן שירותים פיננסיים של שמירה על נכס מסוג מטבע ווירטואלי	הון עצמי מינימאלי
הפחתה של עד 75% מההון העצמי הכולל	הפחתה של עד 50% מההון העצמי הכולל	בהתאם לאחד מאלה: <ul style="list-style-type: none"> הפחתה של עד 20% מההון העצמי הכולל אם הוא מחזיק את כספי לקוחותיו אצל שומר במיקור חוץ. הפחתה של עד 30% מההון העצמי הכולל אם הוא מחזיק בכיסוי ביטוחי. הפחתה של עד 40% מההון העצמי הכולל אם הוא שומר את כספי הלקוחות אצל שומר במיקור חוץ וגם מחזיק בכיסוי ביטוחי כאמור לעיל. 	

להלן עיקרי השינויים הבאים לידי ביטוי בטייטה הנוכחית אל מול הטייטה הראשונה

עודכנו היקפי ההון העצמי הנדרש בהתאם לסוג הפעילות והנכס הפיננסי הנשמר (כמפורט בטבלה שלעיל) נוספו חידודים לעניין הגופים המוגדרים כשומרים במיקור חוץ של כספי לקוחות ומטבעות ווירטואליים. היקף החזקת המטבעות הווירטואליים הנדרש משומר במיקור חוץ הופחת מ-10 מיליארד דולר ל-5 מיליארד דולר.

תחולה: הוראות חוזר זה יחולו על בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי המבצע פעילות של שמירה על נכס פיננסי. **תחילה:**

- תחילתו של חוזר זה שישה חודשים מיום פרסומו, ולעניין הגופים אשר הגישו בקשה למפקח לפעול באמצעות מערכות תשלומים, תחילתו מיום הגשת הבקשה.

[קישור לטייטת החוזר](#)





5 שוק ההון

5.1

עדכוני רשות ניירות ערך בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

בעקבות מצב החירום עקב מלחמת חרבות ברזל, רשות ניירות ערך פרסמה שורה של צעדים, הקלות והנחיות - לרבות באמצעות הליכי חקיקה מתקדמים - לגורמים המפוקחים על ידה על מנת לאפשר להם להתמודד עם קשיים שהתעוררו נוכח המלחמה, גיוס המילואים הנרחב והמצב הבטחוני שמקשה על החברות לקיים את שגרת פעילותם, ובמטרה לשמור על עניינו של ציבור המשקיעים בשוק ההון. להלן עיקרי העדכונים:

דגשים למתן גילוי בדוחות על השלכות מלחמת חרבות ברזל [קישור לידיעה](#)

התאגידים המדווחים מתבקשים לכלול בדוח הדירקטוריון גילוי איכותי וכמותי שיאפשר ניתוח מקיף של מצבו הפיננסי של התאגיד, הנזילות, האיתנות הפיננסית, מקורות המימון העומדים לרשותו ויכולתו לעמוד בפירעון התחייבויותיו. יש לפרט את עיקרי הנחות המפתח, שיקול הדעת שהופעל, והתרחישים שהובאו בחשבון, העומדים בבסיס הערכות לגבי יכולת הפירעון.

בעת בחינת הנחת העסק החי ומצב פיננסי של תאגיד בהתאם לתקני ה-IFRS, תאגיד נדרש לבחון את יכולתו לעמוד בפירעון בהתחייבויותיו ולהמשיך לפעול כעסק חי ולכלול במידת הצורך גילוי מפורט במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים (ביאור ראשון בדרך כלל) בנוגע להערכתו ולהנחות העומדות בבסיס הערכות אלה.

ככל שלהערכת התאגיד קיימת אי ודאות בקשר ליכולתו לעמוד בפירעון התחייבויותיו, אשר אינה מגיעה לכדי ספקות משמעותיים באשר ליכולתו להמשיך ולפעול כעסק חי, התאגיד נדרש, בהתאם להוראות ה-IFRS, לכלול גילוי מפורט באשר להנחיות העומדות בבסיס הערכות אלה, לרבות תוכניות ההנהלה וסבירות התממשותן, ככל שהן רלוונטיות. במסגרת בחינה זו יש להביא בחשבון אירועים שאירעו עד למועד פרסום הדוחות הכספיים.

תזכיר חוק להארכת תקופות דחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) [קישור לידיעה](#)

הארכת תקופת כהונה של דירקטור חיצוני ודירקטור בלתי תלוי – ככל ומועד מינויים של דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי מסתיים בתקופה הקובעת (שחלה בין 7 באוקטובר 2023 ל-7 בינואר 2024), הדירקטוריון רשאי לקבל החלטה להאריך את תוקף המינוי בעד שלושה חודשים נוספים.

דחיית המועד האחרון לכינוס אסיפה שנתית – חברה שהמועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית שלה חל בתקופה הקובעת (7 באוקטובר 2023 עד 7 בינואר 2024), הדירקטוריון רשאי לקבוע שהאסיפה השנתית תתכנס במועד שחל עד שלושה חודשים לאחר המועד האחרון לכינוס אסיפה כזו לפי הוראות ס' 60 לחוק החברות.

הארכת תקופות של עסקאות/החלטות שנקצבו מכוח חוק החברות – כגון: אישור מינוי מנכ"ל שהוא גם יו"ר, אישור מדיניות תגמול, אישור עסקאות בעלי שליטה. ככל ומועד סיומם חל במהלך התקופה הקובעת, רשאי הדירקטוריון להאריך את תוקפם, באותם התנאים, לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים נוספים.

הקלות לגופים המפוקחים [קישור לידיעה](#)

הקלה לכלל התאגידים המדווחים לפיה, תינתן ארכה בת חודש ימים במועד האחרון להגשת הדוחות לרבעון השלישי לשנת 2023, כך שהמועד האחרון להגשת הדוחות ידחה מיום 30 בנובמבר 2023 ליום 31 בדצמבר 2023.

לא ינקטו הליכי אכיפה בקשר עם איחור בהגשת הדוחות הרבעוניים לרבעון השלישי של מנהלי תיקים ויועצי השקעות לרשות ככל שאלו יוגשו עד 60 יום מהמועד שנקבע להגשתם (עד 21.12.23). כמו כן לא ינקטו הליכי אכיפה כנגד מנהלי תיקים בגין איחור בהגשת הדוחות לרבעון השלישי ללקוחותיהם ככל שאלו ימסרו להם עד 30 יום מתום המועד שנקבע לכך (עד 30.11.23).

הקלות זמניות לגבי חובות זיהוי לקוח ושימוש במסמכי מקור לפי חוק איסור הלבנת הון אשר יאפשרו לחברות ניהול תיקים וכן לחברי הבורסה שאינם בנקים לבצע את חובות הזיהוי של הלקוחות, האימות והצהרת נהנה ובעל שליטה, באמצעות טכנולוגיה המאפשרת תקשורת מרחוק. וזאת לתקופה של 60 יום.



אפשרה הצעה להקמת קרנות כספיות בעלות שקיפות מוגברת

5.2

ביום 29.8.2023 אישרה מליאת רשות ניירות ערך את ההצעה לתיקוני חקיקה במוצר קרנות כספיות, שמטרתן לאפשר למקסם את תנאי השוק ולקבל תמורה גבוהה יותר בעבור השקעותיהם וחסכוניותיהם. הקרנות החדשות מאפשרות שקיפות ביחס לתשואה הצפויה והגדלת הנגישות של כלל הציבור באמצעות הרחבת ערוצי ההפצה, ללא הבחנה באשר לגובה ההשקעה ולכוח המיקוח של הצרכן.

[קישור לפרסום](#)

אזהרה למשקיעים בנוגע ליעוץ השקעות ברשתות החברתיות

5.3

ביום 31.10.2023, פרסמה רשות ניירות ערך אזהרה למשקיעים מפני ייעוץ השקעות ברשתות החברתיות, זאת בעקבות פעילות ערה ברשתות החברתיות בה גורמים שונים עוסקים במתן עצות כיצד לבצע השקעות. בדברי הרשות נאמר כי ישנם לא מעט פרסומים, בעיקר ברשתות החברתיות וגם באתרי האינטרנט, של גורמים המציגים את עצמם כ"מומחים" להשקעות, חלקם טוענים שהם בעלי השכלה פיננסית, לעיתים הם טוענים שהם עובדים של בתי השקעות ידועים, חלקם מציגים את עצמם כמי שהרוויחו בעצמם סכומים נכבדים בשוק ההון וכו'. רשות ניירות ערך מבקשת להזכיר כי הצעות מסוג זה עלולות להיות הונאה וכי המלצה על קנייה, מכירה או החזקה של נייר ערך מהווה ייעוץ השקעות ומחייבת את מי שעוסק במתן ייעוץ ברישיון מטעם רשות ניירות ערך. בהתאם לכך, בהינתן גורם הפונה למתן ייעוץ כאמור, רשות ניירות ערך ממליצה לציבור לבקש מאותם גורמים פרטים ולבדוק באתר של רשות ניירות ערך באם מדובר בגוף מפוקח או ביועץ בעל רישיון.

[קישור לפרסום](#)

הצעה להפיכת מתכונת הדיווח הגלובאלית iXBRL לחובה

5.4

ביום 13.8.2023 רשות ניירות ערך פרסמה הצעה להערוך הציבור בעניין מתכונת דיווח iXBRL, אשר תחייב תאגידים גדולים לדווח במתכונת זו 9 חודשים מכניסת התקנות לתוקף, ולאחר מכן יחויבו באופן מדורג תאגידים בגדלים נוספים.

על פי ההצעה, בשלב הראשון תחול חובה לדווח במתכונת החדשה רק את הדוחות הכספיים הראשיים, ובשלב השני, שנתיים לאחר יישום השלב הראשון, ידווחו הביאורים לדוחות הכספיים במתכונת של דיווח בבלוק (Block Tagging). על פי דברי הרשות, דיווח בטכנולוגיית iXBRL הינה מקובלת בשווקים מפותחים בעולם, בפרט באירופה ובארצות הברית, ועתידה לשים את שוק ההון הישראלי בקו ראשון עם המדינות המובילות בתחום. בזכות דיווח במתכונת iXBRL, כל אנליסט ומשקיע ברחבי העולם יוכל לקרוא ולנתח את תוצאות הפעילות העסקית של התאגידים גם אם אינה נכתבה בשפת האם שלו.

בנוסף, על פי דברי הרשות קיימים יתרונות נוספים לדיווח בגישה המוצעת: ייתור הגשה של שני קובצי דוחות ומתן אפשרות ליצור מסמך אחד הניתן לקריאה הן על ידי אדם והן על ידי מכונה, וכן הנגשת כמות גדולה יותר של נתונים בצורה טובה יותר מהמצב הקיים, ותיג הנתונים על גבי הדוחות עצמם באופן התורם להגברת אמינות הנתונים.

[קישור לפרסום](#)

הבהרת רשות ניירות ערך בנושא הפרשה להפסדי אשראי

5.5

ביום 31.7.2023 פרסמה רשות ניירות ערך עמדת סגל חשבונאית הכוללת הבהרות ביחס למדידת הפסדי אשראי וגילויים שניתנים על ידי חברות אשראי חוץ בנקאי.

הנחת המוצא המוצגת בעמדת הסגל, היא חברות האשראי נוהגות לבסס את הפסדי האשראי על ניסיון העבר מהשנים האחרונות בהן שררה רמת ריבית נמוכה מאוד. לפיכך לעמדת הסגל יהיה זה בלתי סביר להשתמש בניסיון הפסדי האשראי מבלי לבצע התאמות משמעותיות לתנאים הכלכליים השוררים כיום. התאמות כאמור צפויות להוביל לעליה משמעותית בגובה ההפרשה להפסדי אשראי. כמו כן, הסגל מבהיר כי ביצוע פריסת חוב או גלגול שיק ביחס לחוב מסוים מהווה אינדיקציה לעלייה בסיכון האשראי של החייב אשר נדרשת לקבל ביטוי בשיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגינו.

[קישור לעמדת הסגל](#)



הגנת הפרטיות והגנת הצרכן

6

גילוי דעת בנושא איסוף נתוני מיקום של עובדים ועובדות באמצעות אפליקציות ומערכות איכון ברכב

6.1

ביום 19.07.2023, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות התייחסות לנושא איסוף נתוני מיקום של עובדים ועובדות באמצעות אפליקציות ומערכות איכון ברכב.

הפרסום מתייחס לשאלת חוקיות המעקב של מעסיקים אחר מיקום פיזי של עובדים שלהם באמצעות אפליקציות מעקב, מכשירים מטעם המעסיק וכן מערכות האוספות נתוני מיקום ברכב השייך למעסיק המצוי בשימוש העובד.

בגילוי הדעת נאמר, בין היתר, כי תחילה על המעסיק לבחון האם סוג העבודה ותפקידו של העובד הם כאלו המצדיקים מעקב אחר נתוני מיקומו. בכפוף לתנאים מוגדרים, וכן שמדובר באיסוף נתונים לתכלית לגיטימית וחיונית למקום העבודה, העומדת בדרישת המידתיות. ככל שהמעסיק עומד בתנאים המוגדרים ובוחר לבצע מעקב כאמור, עיקרי ההנחיות הינן:

- המעסיק אינו רשאי לעשות במידע כל שימוש החורג מן המטרה הראשונית לשמה נאסף. על המעסיק לקבוע מראש מהן מטרת השימוש במידע שייאסף. כמו כן, על המעסיק לגבש מדיניות ברורה, אשר תוצג בפני העובדים.
- על המעסיק לנהוג בשקיפות מלאה כלפי העובדים ולהביא לידיעתם טרם תחילת איסוף המידע והשימוש בו, את כללי המדיניות בנוגע להיקף השימוש בנתוני המיקום שייאספו, לרבות מטרת השימוש שיעשה בהם, טווח השעות בהן מופעלת מערכת האיסוף, משך שמירת המידע, אילו בעלי תפקידים יהיו מורשים לצפות במידע.
- נדרשת הסכמה מתאימה מטעם העובד לאמצעי המעקב.
- לעובד קיימת הזכות לעיין במידע שנאסף אודותיו.
- על המעסיק לעמוד בדרישות אבטחת המידע שנאסף במסגרת השימוש באמצעי המעקב.

[קישור לפרסום](#)

מדריך פעולה להתקשרות עם ספקי מיקור חוץ - תקנה 15 לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)

6.2

ביום 20.09.2023, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מדריך פרקטי המסייע לארגונים ליישם את הוראותיה של תקנה 15 בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) העוסקת באבטחת מידע במיקור חוץ. מבין עיקרי המדריך ניתן למצוא מספר עקרונות והנחיות לפעולה הנדרשות במסגרת התקשרות עם גורם במיקור חוץ כחלק מיישום העקרונות המפורטים בתקנה 15 לתקנות:

- דרישות שיש לכלול בהסכם עם ספק מיקור חוץ.
- שאלון עזר לבדיקת היבטי אבטחת המידע של ספק מיקור החוץ.
- שאלון עזר לבדיקת היבטי אבטחת המידע של הספק.

[קישור לפרסום](#)



טיוטת הנחיה בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות התאגיד לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)

6-3

ביום 17.10.2023, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות טיוטת הנחיה בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות התאגיד לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע). בהתאם להנחיה, על חברות אשר עיבוד מידע אישי מצוי בלב הפעילות שלהן ועל חברות שפעילותן יוצרת סיכון מוגבר לפרטיות, יחולו החובות הבאות על הדירקטוריון (רשימה שאינה ממצה):

- להחליט מיהם האחראים בחברה על ביצוע דרישות התקנות; ליישם בחברה תהליכי פיקוח, בקרה, צינת, חובת עדכון ודיווח על ביצוע התקנות בידי אותם אחראים;
 - לקבוע החלטות מדיניות בדבר אופן השימוש במידע אישי בחברה וניהולו בנושאים מהותיים;
 - אישור מסמך הגדרות המאגר;
 - קיום דיון בדירקטוריון בתוצאות סקר הסיכונים ותוצאות מבדקי חדירות שהחברה מחויבת לערוך בהתאם לרמת האבטחה של מאגריה לפי התקנות, ואישור הפעולות הנדרשות לתיקון הליקויים שנמצאו;
 - קיום דיון רבעוני או שנתי בדירקטוריון באירועי אבטחת המידע שהתרחשו בארגון; וקיום דיון בדירקטוריון בתוצאות הביקורת התקופתית בנוגע לעמידת הארגון בתקנות, שיש לקיימו אחת לשנתיים.
- ניתן להגיש התייחסויות בנושא עד ליום 01.12.2023 (הפרטים בקישור).

[קישור להנחיה](#)



7 איסור הלבנת הון ומימון טרור

7.1 דוח הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור לשנת 2022

ביום 18.09.2023, פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור את הדוח השנתי המפרט נתונים חדשים באשר למגמות ודרכי הלבנת ההון בישראל בשנה החולפת, פרשיות שנחשפות לראשונה, דפוסי העבריינות המקושרת להלבנת הון, נתונים בנוגע להיקפי הדיווחים לרשות ונתונים רבים נוספים, בין היתר הדוח מציג את הנתונים הבאים:

- 23% מהעבירות שעמדו בבסיס הלבנת ההון בשנת 2022 הן הונאה, מרמה וזיוף;
- זוהתה מגמה גוברת של פשיעה פיננסית הקשורה לעבירות המסים, לרבות השימוש בחשבונות פיקטיביות (21%), לצד חברות ו/או ניהול ארגוני פשיעה (13%);
- דפוסי הפעולה הבולטים להלבנת הון בשנת 2022 היו גם את הדפוסים הצומחים ביותר להלבנת הון בשנתיים האחרונות: פעילות בין-לאומית (20%), פעילות במזומן (17%), פעילות באמצעות נותני שירותים פיננסיים (14%), ופעילויות הלוואה ושימוש באשראי (12%);
- פעילות נותני השירותים הפיננסיים ("ציינג'ים") נמצאת במגמת עלייה מובהקת, כפי שניתן ללמוד מכ-91,000 דיווחים על פעילות בלתי רגילה שהעבירו לרשות – עליה של כ-291% בחמש השנים האחרונות;
- גם השנה חל גידול ניכר במספר ה"דיווחים על פעילות בלתי רגילה" כאשר בשנת 2022 התקבלו כ-170,000 דיווחים על פעילות בלתי רגילה, גידול של כ-52% יחסית ל-2020.

[קישור לפרסום](#)

7.2 טיטת צו איסור הלבנת הון לחברת תשלומים ויוזם תשלומים בסיסי

ביום 29.08.2023, פרסמה רשות ניירות ערך את טיטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חברת תשלומים ויוזם בסיסי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשפ"ג-2023.

בצו מוסדרים החובות שיחולו על חברת תשלומים ויוזם בסיסי. החובות המפורטות בצו תואמות בעיקרם, בשינויים המחויבים, לחובות החלות על נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי.

עיקרי הצו כוללים חובת קיום הליך הכרה של מקבל שירות, רישום פרטי זיהוי ואימות פרטים שנתקבלו. במקרים שהוגדרו נדרש בעל הרישיון לבצע זיהוי פנים אל פנים של מקבל השירות וכן לערוך בקרה שוטפת אחר פעולות מקבל השירות בהיבט של סיכונים הלבנת הון. במקרים מוגדרים, בעל רישיון מחויב לדווח בנוגע לפעילות המבוצעת דרכו וכן לנהל ולשמור רישומים בנוגע לכל פעולה כספית שבוצעה באמצעותו.

[קישור לטיטת הצו](#)



7.3 הרשות לאיסור הלבנת הון מפרסמת קריאה לגופים המפוקחים ולציבור להגביר את הערנות לניסיונות מימון טרור בצל המלחמה ומצב החירום

7.3

ביום 17.10.2023, פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור קריאה לסקטור הפיננסי, להגביר את הערנות לפעילות פיננסית בלתי-חוקית לאור המלחמה המתנהלת ולעדכן את הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור באופן מידי וללא דיחוי בדבר פעילות בעלת סיכון פוטנציאלי למימון טרור.

בפרסום מודגש, כי בהתאם לניסיון העבר, פעילויות אלו ידמו קמפיינים לגיוס תרומות עבור סיוע הומניטרי באמצעות עמותות ואלכר"ים שונים או יוזמות פרטיות, יפורסמו בכלי תקשורת שונים, באתרי מימון המונים, אפליקציות וברשתות החברתיות השונות, תוך שימוש במגוון ערוצים ואפיקים להעברות כספים ובכלל זה העברות בנקאיות ואלקטרוניות, כרטיסי אשראי, אמצעי תשלום מתקדמים, כרטיסי מתנה וקריפטו. פרסומים אלו מבוצעים על פי רוב בשפה הערבית ובאנגלית, ויכול שיתייחסו לרצועת עזה, ללחימה בעזה, לעיתים תוך מעורבות של גורמים מוכרזים או ציון של ארגון חמאס או ג'יהאד איסלאמי.

כמו כן, במסגרת הקריאה מתבקש הסקטור הפיננסי המדווח להגביר את הניטור ולדווח באופן מידי (לרבות באמצעות שיחת טלפון לרפרנט הרלוונטי ברשות) אודות כל פעולה או ניסיון לביצוע פעולה המתרחשים בשטח עזה.

[קישור לפרסום](#)

7.4 מסמך הרגולטורים בנושא ממצאי בקורות איכות הדיווחים על פעילות בלתי רגילה המתקבלים מסקטור הנש"פים

7.4

ביום 13.09.2023, פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור והמפקח על נותני שירותים פיננסיים ברשות שוק ההון ביטוח וחיסכון דוח המפרט את ממצאי בקורות איכות הדיווחים על פעילות בלתי רגילה המתקבלים מסקטור נותני שירותים פיננסיים. במסגרת הדוח מפורט בנוגע לכל סוג ממצא מהו הדיווח הלקוי שנמצא וכן כיצד לדווח באופן נאות.

[קישור למסמך](#)

7.5 טיוטה לעדכון קובץ שאלות ותשובות ליישום צו והוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור

7.5

ביום 20.09.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון לקובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001 והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור.

הטיוטה עוסקת במספר עדכונים לשאלות ותשובות בנושאים שונים העוסקים, בין היתר, בפתיחת חשבון למבקשי מקלט, אימות מסמכי תאגיד שאינו רשום בישראל על ידי עורך דין שאינו בעל רישיון לעריכת דין בישראל וזיהוי פנים אל פנים של בעל חשבון ומורשה חתימה על ידי בעל רישיון לעריכת דין שלא בישראל.

[קישור לטיוטה](#)

7.6 מסמך עקרונות יסוד להקמת מרשם בעלי שליטה סופיים בתאגידים

7.6

ביום 10.7.2023, פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור מסמך ובו עקרונות להקמת מרשם בעלי שליטה סופיים בתאגידים במטרה להגביר את השקיפות בפעילותן של ישויות משפטיות בישראל בכלל, ולסייע לרשויות אכיפת החוק להתחקות אחר העומדים מאחורי התאגיד, לצורך הגברת האפקטיביות של המאבק בפשיעה חמורה ובהלבנת הון ומימון טרור בפרט.

[קישור למסמך](#)



הוראת הדיווח לרשויות הרגולטוריות ומועדי היישום

8

מועד יישום	שם ההוראה ותוכן השינוי
<p>1.1.2024</p> <p>בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.</p>	<p>חוזר בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים</p> <p>ביום 19.10.2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים. הרקע לחוזר בעדכון ה-FASB את ASU 2022-02 בדבר Troubled Debt Restructurings and Vintage Disclosures". העדכון משנה את הטיפול החשבונאי בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי ומרחיב את הגילוי על איכות אשראי לפי שנת העמדת האשראי. לאור האמור, נוצר צורך לעדכן את הוראות הדיווח לציבור ולשלב בו הנחיות רלוונטיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, ולהלן מספר דוגמאות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • דרישות הגילוי על "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" הוחלפו בדרישות גילוי עדכניות על "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים". • בוטלה הדרישה לחשב את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטת היוון תזרים מזומנים עבור חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי. • נוספה דרישה לגילוי על מחיקות ברוטו במסגרת הגילוי שניתן על "איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי". • עבור אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון \$ אומצו דגשים רלבנטיים מההנחיות שפורסמו על ידי רשויות פיקוח בארה"ב בדבר "Uniform Retail Credit Classification and Account Management Policy" מיום 6.6.2000 אשר מטרתם חיזוק אפקטיביות הבקרה הפנימית על שינויים בתנאי חוב של אשראי מסוג זה. • נוספו לדוח הדירקטוריון וההנהלה דרישות גילוי המבוססות על הנחיות הגילוי של צוות ה-SEC שנקבעו בהתייחס למצבים שבהם יש לתאגיד בנקאי סכומים משמעותיים של חובות של לווים שאינם בקשיים פיננסיים שבהם בוצעו שינויים בתנאים במסגרת תוכניות לשינוי בתנאי חובות. הנחיות גילוי אלה מתייחסות לאירועים משמעותיים (כדוגמת משבר הקורונה) בגינם בוצעו שינויים בתנאי חובות במסגרת תוכניות נרחבות היקף. <p>תחולה: תאגידי בנקאיים והסולקים.</p> <p>קישור לחוזר</p>
<p>31.12.2023</p>	<p>חוזר לתיקון הוראת דיווח לפיקוח בנושא הפרשה להפסדי אשראי (רבעוני)</p> <p>ביום 04.09.2023 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל הוראות עדכניות בנושא הדיווח לפיקוח על הבנקים בנושא הפרשה להפסדי אשראי (רבעוני), זאת במסגרת מעבר הדיווח הכספי של התאגידי הבנקאיים והסולקים בישראל לאימוץ מלא של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשה להפסדי אשראי.</p> <p>תחולה: תאגידי בנקאיים וסולקים.</p> <p>קישור לחוזר</p>
<p>30.09.2023 בשל מלחמת חרבות ברזל מועד הדיווח נדחה לתאריך 12.10.2023</p>	<p>הוראת הדיווח לפיקוח בנושא אשראי לציבור ופיקדונות הציבור לפי בסיסי הצמדה - מגזר משקי הבית</p> <p>ביום 09.08.2023, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת דיווח חדשה בנושא אשראי לציבור ופיקדונות הציבור לפי בסיסי הצמדה - מגזר משקי בית. מטרת ההוראה היא לאפשר ללקוחות התאגידי הבנקאיים והסולקים לקבל מידע עדכני אודות הריביות בפועל עבור אשראי ופיקדונות וביצוע השוואה בין התנאים המוצעים להם.</p> <p>תחולה: תאגידי בנקאיים וסולקים.</p> <p>קישור להוראה</p>



איילין טולדנו

שותפה, ראש תחום שירותים פיננסיים

03-6848120



etoledano@kpmg.com



יבגניה קרמר

פרינספל, ראש מחלקת רגולציה וניהול סיכונים

03-6848814



ekremer@kpmg.com



מחלקת רגולציה ב- KPMG, סומך חייקין, תחומי התמחות:

- ליווי ויעוץ בנוגע ליישום רגולציה פיננסית;
- ליווי בתהליך הרישוי של הפעילות הפיננסית;
- ליווי בתהליך הרישוי וכניסה לפעילות בחו"ל;
- סיוע בניטור שינויים רגולטוריים, בסקרים של הוראות הרגולטוריות בארץ ובחו"ל;
- יישום הוראות בתחום ניהול הסיכונים;
- יישום דרישות הדיווח לרשויות הרגולטוריות השונות;
- סיוע מקצועי בסוגיות רגולטוריות מורכבות והעברת הדרכות.

לקבלת ייעוץ רגולטורי ועדכוני רגולציה פיננסית בישראל [ניתן ללחוץ כאן](#)
או לפנות לאנשי הקשר שלכם ב-KPMG סומך חייקין.



kpmg.co.il



המידע המוצג כאן הינו בעל אופי כללי ואינו מיועד לענות על הצרכים הייחודיים של כל יחיד או ישות. אף על פי שאנו משתדלים לספק מידע מדויק וזמין, אין באפשרותנו להבטיח את עדכניות המידע ביום בו הוא מתקבל וכן כי המידע ימשיך להיות מדויק גם בעתיד. אין לפעול לפי המידע המוצג ללא ייעוץ מקצועי מתאים לאחר בדיקה מקיפה ויסודית של המצב הספציפי.

KPMG International והישויות המסונפות אליה אינם מספקים שירותים ללקוחות. לאף פירמה חברה אין סמכות לחייב או לקשור את KPMG International, כל ישות הקשורה אליה או פירמה אחרת החברה ברשת, מול צדדים שלישיים, ול- KPMG International או כל ישות קשורה אליה אין סמכות לחייב או לקשור כל פירמה החברה ברשת מול צדדים שלישיים.

© KPMG 2023 סומך חייקין, שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG המורכב מפירמות חברות עצמאיות המסונפות ל- KPMG International Limited, חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות. כל הזכויות שמורות.

השם והלוגו של KPMG הינם סימנים מסחריים אשר השימוש בהם נעשה תחת רישיון של הפירמות החברות העצמאיות בארגון KPMG העולמי.